

VTH - Jaarverslag 2025

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

17 maart 2026

Gemeente Raalte

Bestuurlijke oplegger VTH-jaarverslag 2025

In het VTH-Uitvoeringsbeleid zijn zes sporen opgenomen die leidend zijn in de doorontwikkeling van het werkveld. Die zes sporen gebruiken we als leidraad om u te informeren over de uitvoering van de VTH-taken; welke keuzes er gemaakt zijn in de praktijk en wat betekent dat op bestuurlijk niveau.

Spoor 1: De inzet op veiligheid krijgt prioriteit, op basis van risicosturing:

In 2025 bleef risicosturing het leidende principe bij vergunningverlening en toezicht. De focus lag op constructieve veiligheid en brandveiligheid, waarvoor alle bouwactiviteiten technisch zijn getoetst. De constructeur beoordeelde alle constructieve gegevens en de Veiligheidsregio adviseerde bij aanvragen met verhoogde brandveiligheidsrisico's.

Voor evenementen zijn de veiligheidsplannen verder onder de aandacht gebracht. Het risicogestuurd beoordelen van aanvragen is versterkt, met als voorbeeld de vergunning voor de voetbalwedstrijd Rohda Raalte – FC Twente, waarbij de lijn “ja, mits” is toegepast.

De samenwerking met hulpdiensten is verdiept door frequenter overleg, waardoor risico's eerder en integraal zijn beoordeeld. Ook de rol van evenementencoördinator is verder ingevuld.

In het toezicht zijn regelmatig constructieve overtredingen geconstateerd en hersteld. Door het afronden van openstaande Wabo-vergunningen zijn meer controles uitgevoerd dan gepland. Bij één Wkb-project kwamen bij een steekproef constructieve overtredingen aan het licht die niet door de kwaliteitsborger waren opgemerkt, wat reden is om in 2026 nauwgezet te blijven volgen.

Voor zowel technisch toezicht als omgevingsplanactiviteiten zijn minimaal twee controles per activiteit uitgevoerd. Hiermee is het naleefgedrag volledig in beeld en vormt dit de basis voor het VTH-uitvoeringsprogramma 2026.

Spoor 2: Meer aandacht voor thema's als duurzaamheid, gezondheid en groene inpassingen:

In 2025 zijn duurzaamheid, gezondheid en groene inpassing structureel betrokken bij vergunningverlening en beoordeling van bouw- en planologische aanvragen. De GGD adviseerde hierover regelmatig. De ervenconsulent van Het Oversticht hielp veelvuldig bij het beoordelen van groene en landschappelijke inpassing.

Voor evenementen is afgelopen jaar een nieuw concept uitvoeringsbeleid opgesteld, met extra aandacht voor duurzame materialen, afvalscheiding, gezondheidsthema's en veiligheid. Daarnaast zijn organisatoren actief geïnformeerd via nieuwsbrieven, bijeenkomsten en de gemeentelijke website.

Het toezicht op duurzaamheid en groene taken blijft beperkt door lage ambitieniveaus (zoals 5% voor houtopstanden en 25% voor landschappelijke inpassing). Bij technische controles zijn geen bijzonderheden vastgesteld op het gebied van gezondheid. Meldingen met hoge risico's in de leefomgeving krijgen prioriteit en worden snel en intensief opgevolgd.

Spoor 3: Samenlevingssturing op signaalbasis en met een jaarlijkse thematische focus:

In 2025 zijn meldingen over de woon- en leefomgeving actief opgepakt door de boa's. Elke melding werd eerst beoordeeld op risico's en vervolgens doorgezet naar de juiste contactpersoon. De meeste meldingen betroffen ergernissen in de openbare ruimte, waarbij parkeeroverlast en geluidsoverlast de overhand nemen.

Spoor 4: Inzet op communicatie voor bewustwording en preventie:

In 2025 is ingezet op preventie door het vergroten van bewustwording en het stimuleren van gedragsverandering. Dit gebeurde onder meer via gerichte communicatiecampagnes op sociale media. Een voorbeeld hiervan is de campagne over het stoken van houtkachels, gericht op het verminderen van overlast en het bevorderen van verantwoord stookgedrag.

Spoor 5: Het inzetten op preventie, via het sectorale beleid:

Toezicht & Handhaving sluit structureel vroeg aan bij de ontwikkeling van nieuw sectoraal beleid. Hierdoor kon vanaf het begin worden meegedacht over de uitvoerbaarheid, de gewenste werkwijze en de benodigde capaciteit. Deze preventieve benadering zorgt ervoor dat beleid beter aansluit op de praktijk en dat risico's al in de ontwerpfase worden beperkt.

Spoor 6: Het herschikken van taken en inzetten op procesoptimalisatie:

In 2025 is ondanks de hoge werkdruk goed werk geleverd binnen vergunningverlening en RO: de kwaliteit van toetsing bleef op niveau en de gemiddelde doorlooptijd voor Omgevingswetaanvragen bleef binnen de reguliere termijn van acht weken. Door inzet van externe krachten en interne verschuivingen kon de benodigde formatie op peil blijven. Het project om alle bouwdoossiers te digitaliseren nadert afronding begin 2026. Daarnaast is vanaf medio 2025 gebruikgemaakt van de AI-tool Struck AI, waardoor klantvragen sneller kunnen worden beantwoord.

Er is veel geïnvesteerd in het inzichtelijk maken en verbeteren van werkprocessen. Diverse processen zijn ingericht in het zaakstelsel IJVI, wat administratieve lasten vermindert en zorgt voor meer uniforme werkwijzen. Ook zijn openstaande taken en verouderd beleid geïnventariseerd, waarbij het Uitvoeringsbeleid Evenementen prioriteit kreeg voor actualisatie. Binnen het cluster is daarnaast gewerkt aan efficiënter overleg, betere bestuurlijke besluitvorming en het versterken van rollen zoals evenementencoördinator en beleidsmedewerker APV.

Binnen toezicht en handhaving is ingezet op verdere professionalisering. Processen zijn verbeterd, maandelijks vindt data-analyse plaats en de samenwerking met andere clusters is versterkt. Uit deze analyses blijkt ook behoefte aan meer specialistische kennis volgens de kwaliteitscriteria 3.0. In 2025 is gestart met het traject om het cluster te versterken; in 2026 worden de benodigde maatregelen en middelen verder uitgewerkt.

Tot slot wordt gewerkt met slim en thematisch toezicht. Meldingen worden zorgvuldig geregistreerd, geclusterd en bewaakt door de boa-coördinator, waardoor effectief kan worden ingezet. Er is bovendien voldoende achtervang georganiseerd om continuïteit te borgen, ook tijdens vakantieperiodes.

Beoordeling IBT

Vanuit het interbestuurlijk toezicht krijgen wij het kleurbeeld 'Groen'. Er zijn nog wel verbeterpunten:

1. Werk aan de verdere ontwikkeling van indicatoren en streefwaarden voor de gestelde doelen in het uniforme regionale VTH-beleid en maak de realisatie hiervan inzichtelijk in het jaarverslag 2025.
2. Zet in 2026 vervolgstappen om de inzet van het regionale dynamisch risicoprioriteringsinstrument (RPI) verder te concretiseren en te implementeren, zodat inzichtelijk wordt hoe RPI-uitkomsten de toezichtplanning sturen.
3. Zorg voor inzicht in de actualiteit van de relevante vergunningen die bij de Omgevingsdienst zijn belegd en actualiseer deze, waar nodig, volgens de wettelijk vastgestelde termijnen.

In paragraaf 1.4 is de volledige beoordeling opgenomen inclusief onze reactie op de verbeterpunten.

OD IJsselland

Het VTH-Jaarverslag voor de taken die door de Omgevingsdienst IJsselland worden uitgevoerd maakt deel uit van dit jaarverslag. Het jaarverslag is in bijlage 1 van dit gemeentelijke VTH- jaarverslag toegevoegd.

Een van de ontwikkelingen binnen de ODIJS is om meer data gestuurd te gaan werken. Maandelijks bespreken wij het dashboard met de gemaakte uren en geleverde producten met de ODIJS binnen de accountlijn. De informatie is kwantitatief van aard, maar het gesprek wordt ook gevoerd over kwalitatieve aspecten zoals doorlooptijden en complexe dossiers.

Over 2025 heeft de gemeente Raalte meer uren geleverd gekregen dan was afgesproken. De toename is veroorzaakt door een toename van handhavingszaken, juridische procedures en WOO-verzoeken. De toename is in totaal 102,18% en blijft daarmee binnen de begrotingsnorm van 5%.

Inhoudsopgave

Bestuurlijke oplegger VTH-jaarverslag 2025.....	2
1 Inleiding.....	7
1.1 Aanleiding.....	7
1.2 Beleidskader en ontwikkelingen.....	7
1.2.1 VTH- uitvoeringsbeleid 2021	7
1.2.2 Actualisatie uitvoerings- en handhavingsstrategie	7
1.2.3 Omgevingswet en Wabo.....	8
1.2.4 Informatievoorziening IJVI.....	8
1.2.5 Risicoanalyse	8
1.2.6 Tussentijdse monitoring.....	8
1.3 Kwaliteitsverordening	8
1.3.1 Kwaliteitsverordening 2023	8
1.3.2 Kwaliteitscriteria 3.0	8
1.3.3 Procescriteria.....	9
1.4 Oordeel provinciale handhavingsregisseur (IBT).....	9
1.4.1 Beoordeling 2025	9
1.4.2 Verbeterpunten 2026	10
1.5 Kwaliteitsdoelen, indicatoren en streefwaarden.....	10
2 Vergunningverlening en RO.....	11
2.1 Uitvoering in uren en producten	11
2.2 Constructieve veiligheid.....	12
2.3 Duurzaamheid, gezondheid en landschappelijke inpassing.....	13
2.4 Overige vergunningverlening en RO-werkzaamheden.....	13
3 Vergunningverlening APV/Bijzondere wetten.....	14
3.1 Uitvoering in uren en producten	14
3.2 Risicogestuurd werken.....	15
3.3 Procesontwikkelingen.....	15
3.4 Overige APV/ bijzondere wetten	15
4 Toezicht en handhaving WABO, Omgevingswet en APV.....	16
4.1 Uitvoering in uren en producten	16
4.2 Uitvoering Wabo	16
4.3 Uitvoering Omgevingswet	16
4.4 Uitvoering handhaving.....	19
4.5 Brandveilig gebruik	21
4.6 Alcoholwet.....	22
4.7 Overige Toezicht en handhaving.....	22
5 Toezicht en handhaving openbare ruimte	23
5.1 Uitvoering in uren en producten	23

5.2	Parkeren.....	23
5.3	Carbidschieten	24
	Bijlage 1 VTH- jaarverslag OD IJsselland	25
	Inhoud.....	27
1.	Inleiding	28
1.1	Doel en context	28
1.2	Regionale beleidscyclus	28
1.3	Leeswijzer.....	28
2.	Regulering.....	29
2.1	Behandelen ‘informatieplichten’, meldingen en vergunningaanvragen.....	29
2.2	Actualiseren vergunningen	30
3.	Toezicht en handhaving voor een veilige en schone leefomgeving.....	32
3.1	Algemene doelen voor een veilige en schone leefomgeving	32
3.2	Meldpunt en klachtenafhandeling	34
3.3	Asbest.....	36
3.4	Vuurwerk.....	37
3.5	Ketentoezicht en ondermijning.....	37
3.6	Strafrecht en boa's.....	38
3.7	Handhavingzaken en -verzoeken.....	39
4.	Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving.....	40
4.1	Algemene doelen voor een duurzame leefomgeving	40
4.2	Toezicht Werkgebonden personenmobiliteit	41
5.	Programma Advisering	42
5.1	Advisering geluid.....	43
5.2	Advisering externe veiligheid	44
5.3	Milieuzonering.....	44
5.4	Zienswijzen, Woo-verzoeken en juridische procedures.....	44
5.5	Advies luchtkwaliteit, geur en licht.....	44
5.6	Bodem	44
5.7	Advisering omgevingsplannen	45
6.	Facultatieve taken en projecten.....	46
6.1	Facultatieve taken	46
6.2	Projecten	46
7.	Gemeente Raalte	48
8.	Kwaliteit en doorontwikkeling.....	52
8.1	Analyse en trends	52
8.2	Kwaliteitscriteria 3.0.....	53
8.3	Rapportage en monitoring	54
	Bijlage 1. Inzet en realisatie Omgevingsdienst IJsselland 2025	56
	Bijlage 2. Inzet Gemeente Raalte	57

Bijlage 3. Afkortingenlijst.....	58
Bijlage 2 Kwaliteitsdoelen, indicatoren en streefwaarden	59
Bijlage 3 Rapportage kwaliteitscriteria 3.0.....	62

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Met dit jaarverslag Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) 2025 kijkt Raalte terug op de uitvoering van het VTH-programma in dat jaar. We geven aan welke inzet in 2025 is gepleegd op de VTH-taken, in hoeverre dit overeenkomt met de plannen en, als dit afwijkt, wat hiervoor de verklaring is. We doen dit aan de hand van een set van parameters die we gedurende het jaar hebben gemonitord, besproken en waar nodig bijgesteld. De resultaten van de tussentijdse monitoring hebben, voor zover mogelijk, mede bijgedragen aan het uitvoeringsprogramma VTH 2026. Dit verslag vormt de laatste stap in de beleidscyclus maar toch deels ook de eerste stap in die voor het nieuwe uitvoeringsjaar.

Via deze beleidscyclus legt het college verantwoording af aan de raad over de uitvoering van het beleid. In december 2021 is het VTH-uitvoeringsbeleid voor de thuishaken door het college vastgesteld. Dit uitvoeringsbeleid is voor 2025 het kader geweest waarbinnen de uitvoering van de VTH-taken vorm heeft gekregen. In december 2025 is de uitvoerings- en handhavingsstrategie van de thuishaken Raalte door het college vastgesteld, waarop ook de sporen en doelstellingen van het uitvoeringsprogramma VTH 2026 is gebaseerd.

Het jaarverslag kent een onderscheid tussen de thuishaken, taken die we zelf uitvoeren, en de milieutaken die door de Omgevingsdienst worden uitgevoerd. In Bijlage 1 is het definitieve jaarverslag opgenomen.

1.2 Beleidskader en ontwikkelingen

Het VTH- jaarverslag 2025 is gebaseerd op het VTH- uitvoeringsbeleid 2021. In 2025 is het geactualiseerde beleid in het uitvoerings- en handhavingsstrategie vastgesteld.

1.2.1 VTH- uitvoeringsbeleid 2021

Dit VTH-jaarverslag is gebaseerd op de uitvoeringskaders zoals die eind 2021 door het college zijn vastgesteld in het uitvoeringsbeleid VTH-thuishaken Raalte. Dit uitvoeringsbeleid geeft richting aan de uitvoering van de VTH-taken door middel van de in het beleid gestelde doelen. Daarbij gaat het primair om doelen die betrekking hebben op de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken.

In het VTH-uitvoeringsbeleid zijn zes sporen opgenomen die leidend zijn bij de uitvoering van de VTH-taken:

1. De inzet op veiligheid krijgt prioriteit, op basis van risicosturing;
2. Meer aandacht voor thema's als duurzaamheid, gezondheid en groene inpassingen;
3. Samenlevingssturing op signaalbasis en met een jaarlijkse thematische focus;
4. Inzet op communicatie voor bewustwording en preventie;
5. Het inzetten op preventie, via het sectorale beleid;
6. Het beschikbaar maken van taken en inzetten op procesoptimalisatie.

In dit jaarverslag verantwoorden de wijze waarop we in 2024 deze zes sporen hebben verbonden met de uitvoering. In de verdere uitwerking van dit jaarverslag zal hier- naar worden verwezen c.q. teruggekomen

1.2.2 Actualisatie uitvoerings- en handhavingsstrategie

In december 2025 heeft het college het geactualiseerde VTH-uitvoeringsbeleid vastgesteld, dat voortaan de uitvoerings- en handhavingsstrategie (UHS) wordt genoemd. De UHS is een bijgewerkte versie van het eerdere VTH-uitvoeringsbeleid. Naast inhoudelijke actualisaties zijn nieuwe onderdelen toegevoegd, zoals het uitvoeringsbeleid voor de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de gedoogstrategie.

De UHS wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast. Gedurende het jaar worden de VTH-taken continu gemonitord. Daarmee houden we inzicht in de mate waarin de uitvoering doelmatig verloopt. De uitkomsten van deze monitoring kunnen aanleiding geven om binnen het jaar werkafspraken, processen of de risicosturing bij te stellen.

1.2.3 Omgevingswet en Wabo

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor de fysieke leefomgeving vereenvoudigen en bundelen. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Dit jaarverslag is echter niet uitsluitend gebaseerd op de Omgevingswet, maar deels ook op de uitvoering onder de Wabo. Dit komt doordat eind 2023 nog veel aanvragen zijn ingediend op grond van de Wabo, waarvan de behandeling volgens de “oude” wetgeving moet plaatsvinden. Deze afhandeling heeft in 2024 en 2025 doorgelopen en zal deels ook in 2026 nog zichtbaar zijn, met name bij het toezicht tijdens de bouw.

1.2.4 Informatievoorziening IJVI

De regio IJsselland kennen een regio breed informatiesysteem voor de VTH-taken (IJVI). Hierin verwerken naast de Omgevingsdienst 10 van de 11 gemeenten in de regio IJsselland en de Veiligheidsregio de voortgang van de behandeling van aanvragen om vergunningen, meldingen, toezicht en handhaving. Maandelijks wordt de data uit IJVI en e-suite verwerkt in een daartoe ingericht dashboard. Dit dashboard maakt de effecten van de uitvoering zichtbaar en maakt het mogelijk om waar nodig bij te sturen.

1.2.5 Risicoanalyse

Om onderbouwd een prioritering te kunnen maken in de uitvoering van, met name, de toezicht en handhavingstaken wordt gebruik gemaakt van een specifieke daartoe ontwikkelde risicoanalyse tool. Deze risicoanalyse tool is voor de thuishaken tegelijk met het uitvoeringsbeleid voor de thuishaken op 21 december 2021 door het college vastgesteld. De risicoanalysetool moet onderhouden worden en zal indien en voor zover nodig jaarlijks aangepast worden aan ontwikkelingen. Voor het gebruik van de tool onder de Omgevingswet heeft deze aanpassing plaatsgevonden.

In 2024 is onder de Omgevingswet het een nieuw Uitvoeringsbeleid vastgesteld voor de OD-taken. De uitvoering van dit regionale beleid is mede gebaseerd op de vernieuwde risicoanalysetool voor de milieutaken die tegelijk met de vaststelling van het regionale uitvoeringsbeleid geïntroduceerd. Dit risicoprioriteringsinstrument (RPI) zal de komende jaren worden doorontwikkeld.

1.2.6 Tussentijdse monitoring

De planning en de uitvoering van de VTH-taken door medewerkers van de gemeente Raalte worden periodiek besproken met de teamleiders en de medewerkers van de clusters T&H, VTH-O en RO-V van het domein Ruimte. De geprogrammeerde uitvoering van de VTH-taken wordt gemonitord aan de hand van het uitlezen van de data in IJVI (het VTH-systeem) en de E-suite (het lokale zaakstelsel). Maandelijks wordt de informatie beoordeeld en ieder kwartaal worden deze uitkomsten besproken met de verantwoordelijk portefeuillehouders. Waar het gaat om de aan de Omgevingsdienst overgedragen taken vindt eens per maand overleg plaats tussen de accountmanager van de OD IJsselland en de accounthouder namens de gemeente. De OD overlegt maandelijks de uitvoeringscijfers (uren en aantal producten).

1.3 Kwaliteitsverordening

Om de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken te verbeteren, zijn door het Rijk kwaliteitscriteria ontwikkeld.

1.3.1 Kwaliteitsverordening 2023

De opvolger van de Kwaliteitsverordening uit 2016, de Verordening Uitvoering en Handhaving, is in december 2023 door de gemeenteraad vastgesteld in verband met de invoering van de Omgevingswet.

Op basis van de planning en de aan de medewerkers toegewezen uren, zien wij of voldaan wordt aan de kritieke massa. Ook door samen te werken met buurgemeenten of met ketenpartners zoals de Omgevingsdienst de Veiligheidsregio kan hieraan worden voldaan. Er wordt op toegezien dat het opleidingsniveau voldoet aan de kennisvereisten uit de kwaliteitsverordening. Daar waar lacunes in kennis zit, wordt een opleiding of training voorgeschreven.

1.3.2 Kwaliteitscriteria 3.0

Op 1 januari 2025 zijn de kwaliteitscriteria 3.0 vastgesteld. Uit het overzicht dat is opgenomen in bijlage 3 blijkt dat wij, gezien de beperkte schaalgrootte van de gemeente Raalte, voor een beperkt aantal deskundigheidsgebieden niet volledig aan de kwaliteitscriteria kunnen voldoen. Ten aanzien van de activiteiten waar niet zelfstandig wordt voldaan aan KC 3.0. het volgende:

Conclusie kritieke massa

Het blijkt dat niet aan alle deskundigheidsgebieden wordt voldaan en op één of meerdere deskundigheidsgebieden de organisatie niet zelfstandig voldoet aan de kwaliteitscriteria voor de kritieke massa.

In het komende jaar wordt:

- *Geïnvesteed in de opleidingen van medewerkers;*
- *Wordt samenwerking gezocht met omliggende gemeenten om via samenwerkingsovereenkomsten te zorgen dat aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan.*

1.3.3 Procescriteria

Voor de totstandkoming van producten zoals vergunningen, controles en handhavingsacties zijn diverse werkprocessen ingericht. Transparantie en bestuurlijke vastlegging spelen daarin een belangrijke rol. De procescriteria samen leiden tot een sluitende cyclus en kwaliteitsborging. Daarbij is de "BIG-8" gehanteerd (beleidslevenscyclus).

Het uitvoeringsbeleid, het jaarverslag en het uitvoeringsprogramma maken een deel uit van deze beleidscyclus. Na uitvoering van het uitvoeringsprogramma wordt in het jaarverslag geëvalueerd of de doelen zijn bereikt. Op basis van de evaluatie wordt bepaald in hoeverre de prioriteiten, doelen en strategieën dienen te worden bijgesteld en wordt het uitvoeringsprogramma voor het nieuwe jaar opgesteld.

Conclusie Procescriteria

Met het beleidsdeel voor het jaar 2025:

- *Wordt voldaan aan de procescriteria.*

Met het operationeel deel voor het jaar 2025:

- *Wordt voldaan aan alle inhoudelijke criteria.*

1.4 Oordeel provinciale handhavingsregisseur (IBT)

In het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) geeft de provinciale handhavingsregisseur jaarlijks een oordeel over het VTH-uitvoeringsplan van de gemeente. Het oordeel van IBT luidt als volgt:

1.4.1 Beoordeling 2025

Op basis van de uitgevoerde toetsing van IBT op het domein Omgevingsrecht VTH, de onderlinge samenhang van de documenten en de voortgangsgesprekken, is het kleurbeeld voor de gemeente Raalte groen. Er zijn nog wel verbeterpunten waar de gemeente Raalte het komende jaar aan kan werken.

Verbeterpunten vorig jaar

De gemeente is met de verbeterpunten uit het beeld 2024 aan de slag gegaan. Dit heeft geresulteerd in verbeteringen, maar er blijft op enkele onderdelen aandacht nodig.

Beleidskader

De gemeente Raalte heeft in 2021 VTH-beleid voor de thuishaken vastgesteld. Dit VTH-beleid bevat onder andere een probleemanalyse, strategieën, meerjaren doelstellingen en een risicoanalyse voor de bouw en RO-taken. Voor de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) maakt Raalte gebruik van de regionaal ontwikkelde toetsingsmatrix om te helpen bij de keuze rondom toezicht en handhaving, maar beleidsmatige keuzes ontbreken.

Het uniforme regionale VTH-beleid voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland is in 2024 door Raalte vastgesteld. In dit beleidsplan zijn onder andere een probleemanalyse, strategieën en doelen opgenomen. Er is nog nadere uitwerking nodig voor een aantal van de gestelde doelen, zodat duidelijk is wanneer die doelen zijn gehaald. Voor de toezichtstaken wordt (gedeeltelijk) gebruikgemaakt van het dynamisch risicoprioriteringsinstrument (RPI). Het blijft echter onduidelijk hoe de RPI precies wordt ingezet, hoe de risico inschattingen worden bepaald en welke prioriteiten daaruit volgen.

Uitvoeringsprogramma

Het uitvoeringsprogramma VTH 2025 voor de thuishaken is tijdig vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma is aangegeven welke activiteiten de gemeente wil gaan uitvoeren. Daarnaast is aangegeven op welke wijze er

gewerkt aan het realiseren van de beleidsdoelen. In het uitvoeringsprogramma is beschreven dat er capaciteit is om te taken uit te voeren. Daar waar in eerste instantie capaciteitstekorten zijn, is toegelicht hoe deze tekorten worden ondervangen.

Het uitvoeringsprogramma VTH 2026 voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland is tijdig vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma is aangegeven welke activiteiten voor Raalte worden uitgevoerd. Uit het uitvoeringsprogramma blijkt dat voor Raalte geen actualisatietoetsen of actualisaties van vergunningen zijn gepland bij de Omgevingsdienst IJsselland. In het uitvoeringsprogramma zijn de meeste doelen uit het uit het regionale VTH-beleid overgenomen en is aangegeven hoe hieraan wordt gewerkt.

Rapportage en evaluatie

Het jaarverslag 2024 over de thuishaken is tijdig vastgesteld. In het jaarverslag geeft de gemeente inzicht in de uitgevoerde activiteiten. In het jaarverslag geeft Raalte inzicht in de realisatie van de doelen, ook van de kwaliteitsdoelen. Daarnaast is er inzichtelijk gemaakt hoe Raalte voldoet aan de kritieke massa zoals deze is opgenomen in de kwaliteitscriteria.

Het jaarverslag 2024 over de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland is tijdig vastgesteld. Het jaarverslag geeft inzicht in de uitgevoerde activiteiten. Uit het jaarverslag blijkt dat er voor Raalte geen actualisatietoetsen of actualisaties van vergunningen zijn uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJsselland. Het jaarverslag geeft geen inzicht in de realisatie van de voorgenomen doelen.

1.4.2 Verbeterpunten 2026

Voor 2026 heeft de gemeente Raalte volgende verbeterpunten:

1. Werk aan de verdere ontwikkeling van indicatoren en streefwaarden voor de gestelde doelen in het uniforme regionale VTH-beleid en maak de realisatie hiervan inzichtelijk in het jaarverslag 2025.
2. Zet in 2026 vervolgstappen om de inzet van het regionale dynamisch risicoprioriteringsinstrument (RPI) verder te concretiseren en te implementeren, zodat inzichtelijk wordt hoe RPI-uitkomsten de toezichtplanning sturen.
3. Zorg voor inzicht in de actualiteit van de relevante vergunningen die bij de Omgevingsdienst zijn belegd en actualiseer deze, waar nodig, volgens de wettelijk vastgestelde termijnen.

In reactie op deze verbeterpunten het volgende:

1. In 2025 is de basis gelegd voor rapportage op zes resultaatindicatoren: actualiteit vergunningen, LHSO-score, naleefgedrag, handhaving, klachten en energiebesparing. In de informatie voor het VTH-jaarverslag 2025 is deze ontwikkeling opgenomen en waar mogelijk is hier inzicht in gegeven. In 2026 worden deze indicatoren opgenomen in de rapportages richting deelnemers.
2. Het RPI is in 2025 doorontwikkeld en toegepast in het planmatig toezicht. In 2026 wordt dit gecontinueerd. In het UVP 2026 is vastgelegd hoe risico-inschattingen worden opgebouwd en vertaald naar toezichtprioriteit.
3. In 2025 is gestart met de actualisatietoetsen voor een aantal deelnemers. Dit heeft ons geholpen om de structuur in te regelen om vanaf 2026 structureel het actualiseringsprogramma uit te voeren.

1.5 Kwaliteitsdoelen, indicatoren en streefwaarden

In dit jaarverslag VTH 2025 verantwoorden wij ook de resultaten van de gestelde kwaliteitsdoelen, indicatoren en streefwaarden die in ons VTH-beleid zijn bepaald en jaarlijks in het uitvoeringsprogramma VTH worden geactualiseerd. In bijlage 2 van dit VTH-jaarverslag is het volledig overzicht toegevoegd met onze kwaliteitsdoelen, indicatoren en streefwaarden die in het Uitvoeringsprogramma VTH taken 2025 zijn vastgesteld. Voor enkele beleidsdoelen kunnen wij nog niet de gehaalde waarde betrouwbaar rapporteren vanuit ons VTH-systeem. De komende jaren gaan wij aan de slag om deze data voor de betreffende beleidsdoelen adequaat te registreren in ons VTH-systeem. Verder hebben wij bij enkele beleidsdoelen zoals bezwaar, beroep en mediation zaken (waar de data voorhanden was) de gehaalde waarde van meerdere voorgaande jaren vermeld.

2 Vergunningverlening en RO

De clusters RO & vergunningverlening, toezicht en handhaving en ondersteuning VTH van het domein Ruimte leveren een bijdrage aan een veilige en leefbare gemeente door te zorgen voor een gereguleerd gebruik van de fysieke leefomgeving. Dit gebeurt onder andere door het verlenen (of weigeren) van omgevingsvergunningen voor diverse activiteiten en het voeren van vooroverleggen en overleggen over conceptverzoeken. Het beoogde resultaat is samen met de inwoners en bedrijven van de gemeente Raalte een (verhoogde) kwaliteit van leven en werken in de samenleving te realiseren.

2.1 Uitvoering in uren en producten

Opvallend is dat we in 2025 meer (kleine) bouwactiviteiten omgevingsplan en bouwactiviteiten technisch met bouwkosten tot een ton hebben ontvangen dan we hadden gepland in het VTH- uitvoeringsprogramma 2025. Ook het aantal ontvangen omgevingsoverleggen en zaken adviesvertrekken die zijn aangemaakt liggen hoger dan gepland. Dit komt ook omdat we alle omgevingsoverleggen en adviezen die we verstrekken beter zijn gaan registreren in ons VTH-systeem. Het aantal informatieplichten die via het DSO worden ingediend nemen ook verder toe. Het aantal aangevraagde Buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (voormalige projectbesluiten) en omgevingsoverleggen, waarbij er sprake is van een principebesluit van het college, zijn te hoog ingeschat voor 2025. Wel zien we terug dat het aantal kleine buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (voormalige kruimelgevallen) fors hoger liggen dan gepland.

In het VTH-uitvoeringprogramma 2025 is voor alle geplande werkzaamheden 8853 uur in totaal aan formatie begroot. In de praktijk blijkt dat we voor de uitvoering in 2025 in totaal 10606 formatie-uren nodig hadden. Zie ook Tabel 1: aanvragen vergunningen/RO, meldingen en vooroverleggen 2025. De toetsingskwaliteiten en de doorlooptijden bij vergunningverlening en RO is op goed niveau gebleken ondanks de hoge werkdruk die we hebben ervaren. De gemiddelde doorlooptijd voor de afhandeling van Omgevingswetaanvragen was onder de reguliere 8 wekentermijn. De benodigde formatie is op orde gehouden met behulp van meerdere externe inhuurkrachten en het intern doorschuiven van een collega van het Omgevingsloket naar vergunningverlening.

Tabel 1 Aanvragen vergunningen/RO, meldingen en vooroverleggen 2025

Omschrijving	Toelichting	Verwachte aantallen (2025)	Werkelijke aantallen (2025)	Uren per product RA/BM	Totaal aantal uren
Bouwactiviteit omgevingsplan	Bouwsom boven €1.000.000	11	5	17	85
Bouwactiviteit omgevingsplan	Bouwsom € 100.000 - €1.000.000	105	94	12	1128
Bouwactiviteit omgevingsplan	Bouwsom €0 - € 100.000	140	159	7	1113
Monumentactiviteit		3	4	12	48
Rijksmonumentactiviteit		2	3	12	36
Verrichten van werken en werkzaamhedenactiviteit		16	17	7	119
Reclameactiviteit		2	4	5	20
Kapactiviteit		35	66	18	1188
Uitritactiviteit		25	19	15	285
Advies verstrekken	Omgevingsloket/ vergunningverlening/ RO	270	406	2	812
Adviesrecht Raad		5	0	13	0
Afwijken van regels in het omgevingsplan		30	43	10	430
Advies met instemming	o.a. voormalige VVGB	3	0	5	0
Meldingen brandveilig gebruik	Inboeken meldingen en uitzetten naar VR	10	15	0,5	8

Bouwactiviteit technisch	Bouwsom boven €1.000.000	3	2	34	68
Bouwactiviteit technisch	Bouwsom € 100.000 - €1.000.000	10	19	20	380
Bouwactiviteit technisch	Bouwsom €0 - € 100.000	20	79	12	948
Omgevingsoverleg	Zonder principebesluit college	135	172	12	2064
Omgevingsoverleg	Met principebesluit college	15	8	20	160
Kleine buitenplanse omgevingsplan act.	Voormalige kruimelgevallen	45	73	12	876
Buitenplanse omgevingsplanactiviteit	Voormalige projectbesluiten	12	1	54	54
Intrekking omgevingsvergunning		5	12	5	60
Stikstofemissie	Informatieplicht verwerken	30	62	2	124
Start werkzaamheden (DSO)	Informatieplicht verwerken	85	116	0,5	58
Einde werkzaamheden (DSO)	Informatieplicht verwerken	50	5	0,5	3
Overige informatieplichten	Informatieplicht verwerken	0	30	0,5	15
Wijziging omgevingsvergunning	Ondergeschikte wijzigingen	0	1	10	10
Wijziging tenaamstelling omgevingsvergunning		0	2	1	2
Omgevingsplan opstellen/wijziging (RO)	Aanmaken zaken en uitzetten ketenpartners	8	12	1	12
Interne overleggen uren	Zoals weekstart en clusteroverleg	500			500
Totaal aantal uren gepland 2025					8853
Totaal aantal uren daadwerkelijk 2025					10606

2.2 Constructieve veiligheid

De doelstelling is om bij alle voorgenomen technische bouwactiviteiten en Wabo- bouw aanvragen waarvoor een omgevingsvergunning vereist is, zowel vóór als tijdens de bouw een controle uit te voeren op de constructieve veiligheid op basis van de ingediende constructieberekeningen. Uitzondering hierop vormen bouwwerken die normaal gesproken vergunningsvrij zijn en uitsluitend door hun situering vergunningsplichtig worden. Deze werkwijze is in 2025 volledig toegepast. Bouwaanvragen waarvoor een omgevingsvergunning vereist is, zowel vóór als tijdens de bouw een controle uit te voeren op de constructieve veiligheid op basis van de ingediende constructieberekeningen. Uitzondering hierop vormen bouwwerken die normaal gesproken vergunningsvrij zijn en uitsluitend door hun situering vergunningsplichtig worden. Deze werkwijze is in 2025 volledig toegepast. In 2025 is iets minder tijd besteed aan het beoordelen van de constructieve veiligheid van technische bouwactiviteiten, Wabo bouwaanvragen en tentconstructies bij evenementen dan in 2024. In totaal is 520 uur ingezet, ten opzichte van de 500 uur die voor 2024 was gepland. Bouwaanvragen en tentconstructies bij evenementen dan in 2024. In totaal is 520 uur ingezet, ten opzichte van de 500 uur die beraamd was.

De inzet in 2025 is als volgt verdeeld:

- 310 uur voor complexe aanvragen
- 150 uur voor eenvoudige aanvragen
- 60 uur voor evenementen en overige zaken

Daarnaast zijn er onvoorziene uren besteed aan advisering in het kader van toezicht, onder andere bij bouwstops.

2.3 Duurzaamheid, gezondheid en landschappelijke inpassing

De thema's duurzaamheid en gezondheid zijn meegenomen in de afweging of wij medewerking verlenen aan een afwijking van het Omgevingsplan of aan een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Beide thema's spelen daarnaast een rol bij het beoordelen van bouw aanvragen op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Wanneer een technische toetsing aan het Bbl vereist is, controleren wij op hoofdlijnen de BENG-berekeningen (energieprestatie van woningen en utiliteitsgebouwen) en de ventilatie-eisen.

Het thema groene en landschappelijke inpassing wordt standaard betrokken bij aanvragen voor afwijkingen van het omgevingsplan. In veel gevallen heeft de ervenconsulent van Het Oversticht de gemeente Raalte hierbij geadviseerd.

2.4 Overige vergunningverlening en RO-werkzaamheden

De toetsingskwaliteiten en de doorlooptijden bij vergunningverlening en RO is op goed niveau gebleken ondanks de hoge werkdruk die we hebben ervaren. De gemiddelde doorlooptijd voor de afhandeling van Omgevingswetaanvragen was onder de reguliere 8 weken termijn. De benodigde formatie is ook op orde gehouden met behulp van meerdere externe inhuurkrachten en het intern doorschuiven van een collega van het Omgevingsloket naar vergunningverlening. Daarnaast wordt sinds medio 2025 gebruik gemaakt van AI-tool (Struck AI). Deze AI-tool maakt het mogelijk om sneller en gemakkelijker klantvragen te beantwoorden.

Naast de taken die direct betrekking hebben op bouwen, is het domein Ruimte betrokken bij verschillende aan bouw gerelateerde werkzaamheden. De gecoördineerde aanpak van aanvragen die afwijken van het omgevingsplan en de advisering op het gebied van stedenbouw en cultuurhistorie is ondergebracht in een intern ambtelijk overleg: het bouwplan- en RO-overleg. In dit wekelijkse overleg worden alle plannen besproken die afwijken van het geldende omgevingsplan. Afhankelijk van de onderwerpen neemt een wisselend team van gespecialiseerde medewerkers deel. De uitkomsten van het overleg worden vertaald naar een advies of motivering ten behoeve van de besluitvorming.

Dit overleg kan worden beschouwd als de lokale variant van de regionale omgevingstafel. In zowel het lokale als het regionale gremium worden de betrokken partijen, zoals GGD en Veiligheidsregio IJsselland, bij ruimtelijke plannen samengebracht, zodat een integrale beoordeling van de ingediende plannen kan plaatsvinden.

Voor advies op het gebied van stedenbouw en de inrichting van de openbare ruimte, ten behoeve van bouwplannen en afwijkingsbesluiten, is jaarlijks minimaal 150 uur beschikbaar. Net als in voorgaande jaren zijn deze uren in 2025 volledig benut.

3 Vergunningverlening APV/Bijzondere wetten

Het cluster APV/BW levert een bijdrage aan een veilige en leefbare gemeente door te zorgen voor een gereguleerd gebruik van de fysieke leefomgeving. Dit gebeurt onder andere door het verlenen (of weigeren) van vergunningen voor o.a. evenementen, terrassen, alcoholwet en horeca inrichtingen. Ook worden meldingen en ontheffingen die vallen onder de APV en bijzondere wetten opgepakt. Het beoogde resultaat is samen met de inwoners en bedrijven van de gemeente Raalte een (verhoogde) kwaliteit van leven en werken in de samenleving te realiseren.

3.1 Uitvoering in uren en producten

Voor de uitvoering van de VTH-taken binnen de APV en bijzondere wetten was in 2025 nog niet voor alle producten inzichtelijk hoeveel uren per product worden besteed. Daarom worden in dit jaarverslag VTH 2025 alleen de aantallen weergegeven en nog niet de bijbehorende ureninzet. In het uitvoeringsprogramma VTH 2026 zijn wel de bijbehorende ureninzet opgenomen. In 2025 is namelijk geïnvesteerd in het inzichtelijk maken van de werkprocessen en vanaf 1 januari 2026 wordt het VTH-systeem IJVI gebruikt voor alle taken van de APV en bijzondere wetten. In Tabel 2 is de uitvoering van de geraamde aantallen en de werkelijke aantallen voor APV en BW opgenomen.

Tabel 2 Uitvoering APV en bijzondere wetten

Omschrijving	Geraamde aantallen	Werkelijke aantallen
C-evenement	3	3
B-evenement	45	91
A-evenement	115	134
Melding plichtig evenement	30	30
Incidentele festiviteiten	20	18
Terrasvergunning	5	9
Standplaatsen	5	13
Reclamevergunning (geen evenement)	16	19
Speelautomaten	4	1
Kansspelvergunningen	8	8
Paasvuren (ontheffing stookverbod)	5	7
Verklaring van geen bezwaar (incl. luchtruim gebruiken)	18	14
Openstellingstijden horeca inclusief Oud & Nieuw – collectief	1	1
Geluidsontheffing (geen evenement)	4	4
Collectevergunning	18	17
Alcoholwet vergunning incl. BIBOP	5	10
Exploitatievergunning incl. BIBOP	5	3
Wijziging lokaliteit + wijziging leidinggevende (Alcoholwet 30 en 30A)	4	5
Ontheffing art 35 Alcoholwet	5	0
Gebruiksmelding BGBOP	3	4
Parkeeronthefing	50	85
Invalidenparkeerplaats	12	27
Invalidenparkeerkaart	75	147
Gebruik openbare gronden: plaatsen voorwerp	1	36
Ontheffing kamperen buiten kampeerterrein	2	5

3.2 Risicogestuurd werken

In 2025 hebben we verdere stappen gezet om de veiligheidsplannen en de bijbehorende formats onder de aandacht te brengen. Deze veiligheidsplannen ondersteunen organisatoren bij het opstellen van een passend veiligheidsplan voor hun evenement. Daarnaast hebben we het risicogestuurd beoordelen van aanvragen verder voortgezet. Een voorbeeld is de vergunningverlening van voetbalwedstrijd tussen Rohda Raalte en FC Twente. We hanteren de gedachte *'ja, mits'* in plaats van *'nee, tenzij'*.

Ook is de samenwerking tussen de gemeente en de hulpdiensten verder versterkt, mede doordat we elkaar vaker hebben getroffen in het periodieke evenementenoverleg. Hierdoor kon de risicobeoordeling eerder in het proces plaatsvinden en werden veiligheidsvraagstukken integraal afgestemd. Verder is de rol van evenementencoördinator vormgegeven.

3.3 Procesontwikkelingen

Het afgelopen jaar hebben wij ingezet op het verder inzichtelijk maken en verbeteren van onze werkprocessen. Vervolgens zijn diverse processen ingericht in het zaakstelsel IJVI. Door deze inrichting is een deel van de administratieve werkzaamheden komen te vervallen en zijn standaardsjablonen ontwikkeld die bijdragen aan een uniforme werkwijze, zowel intern als binnen de regionale samenwerking.

Daarnaast hebben wij in kaart gebracht welke openstaande taken en verouderde beleidsdocumenten nog aandacht nodig hebben. Deze inventarisatie heeft geholpen om beter te prioriteren en te bepalen welke beleidsstukken het eerst geactualiseerd moesten worden. Hierbij is voorrang gegeven aan het Uitvoeringsbeleid Evenementen, omdat dit beleid het team ondersteunt in een meer eenduidige en transparante manier van werken. Ook is het afgelopen jaar geïnvesteerd in efficiënter overleg binnen het cluster. De bestuurlijke besluitvorming is verder geprofessionaliseerd en de functies van evenementencoördinator en beleidsmedewerker APV zijn duidelijk vormgegeven. Deze ontwikkelingen zorgen voor een efficiëntere werkwijze, een heldere taak- en verantwoordelijkheidsverdeling en meer uniformiteit binnen het cluster.

3.4 Overige APV/ bijzondere wetten

Afgelopen jaar is ingezet op de samenwerking tussen de gemeente en hulpdiensten om deze verder te versterken. Mede doordat we elkaar vaker hebben getroffen in het periodieke evenementenoverleg. Hierdoor kon de risicobeoordeling eerder in het proces plaatsvinden en werden veiligheidsvraagstukken integraal afgestemd. Ook is de rol van evenementencoördinator vormgegeven.

Daarnaast heeft het cluster geïnvesteerd in het verbeteren van de informatievoorziening richting organisatoren, onder andere via de nieuwsbrief. Hiermee worden organisatoren actief geïnformeerd over relevante wetswijzigingen en ontwikkelingen, zoals mogelijkheden voor verduurzaming.

Het nieuwe uitvoeringsbeleid voor evenementen moet zowel het team als de organisatoren ondersteunen op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en veiligheid. In dit beleid worden onderwerpen behandeld zoals alcohol- en drugsgebruik op evenementen, de inzet van EHBO, het gebruik van herbruikbare materialen, het scheiden van afvalstromen en het beschikbaar stellen van de handreiking duurzaamheid.

4. Toezicht en handhaving WABO, Omgevingswet en APV

Het cluster T&H levert een bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving door te zorgen voor een goede naleving van landelijke en lokale regels, vergunningvoorschriften en voorwaarden aan besluiten. Dit betreft de taakvelden bouw, ruimtelijke ordening, openbare ruimte, APV, openbare veiligheid en enkele bijzondere wetten.

4.1 Uitvoering in uren en producten

Bij het vergelijken van de geraamde uren en zaken uit het Uitvoeringsprogramma VTH 2025 met de werkelijke cijfers, constateren we enkele verschillen. In het VTH-uitvoeringsprogramma 2025 is voor alle geplande werkzaamheden 8438 uur in totaal aan formatie begroot. In de praktijk blijkt dat we voor de uitvoering in 2025 in totaal 9076 formatie-uren nodig hadden en hebben met behulp van inhuurkrachten de extra uren kunnen maken. Per tabel sommen we hieronder deze verschillen puntsgewijs op en geven, waar mogelijk, een verklaring voor deze afwijkingen. Deze inzichten zijn grotendeels al meegenomen in de toekomstige ramingen van uren en zaken van het Uitvoeringsprogramma VTH 2026.

De verhouding tussen de beschikbare formatie en de toezicht en handhavingstaken maakt dat we in de uitvoering keuzes moeten blijven maken. Die keuzes maken we in overleg met het bestuur en leggen we vast in het ambitieniveau in het Uitvoeringsprogramma VTH. Met het Dashboard VTH kunnen we de uitvoering monitoren. Driemaandelijks bespreken we bestuurlijk de uitvoering en de keuzes die daarin voorliggen. Per controlezaak krijgen we steeds meer inzicht in het naleefgedrag. Ook dit hebben we in het uitvoeringsprogramma VTH 2026 verwerkt aan de hand van het te bepalen ambitieniveau.

4.2 Uitvoering Wabo

We hebben voor de cat.1 (92% t.o.v. 25%) en cat. 2 (100% t.o.v. 50%) 'volledige bouwcontrole Wabo' een hoger ambitieniveau gerealiseerd dan gepland. We hebben dus een hoger ambitiepercentage gehaald dan gepland en doordat er minder zaken zijn gestart in 2025 dan gepland konden we deze hogere ambitie ook behalen. In Tabel 3 is een overzicht opgenomen van het toezicht op de vergunningen die zijn verleend onder de Wabo.

Tabel 3 Controlecijfers voor toezicht bouw en ruimtelijke ordening (Wabo)

Toezicht Wabo	Toelichting	Aantal geplande zaken 2025	Aantal werkelijk 2025	Uren per product RA/BM	Ambitie Niveau gepland	Ambitie Niveau werkelijk	Totaal uren werkelijk
Cat. 3 Volledige bouwcontrole	Bouwsom boven €1.000.000	10	5	22	100%	100%	110
Cat. 2 Volledige bouwcontrole	Bouwsom € 100.000 - €1.000.000	164	123	13	50%	100%	1599
Cat. 1 Volledige bouwcontrole	Bouwsom €0 – € 100.000	154	87	7	25%	92%	560
Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening		10	5	5	25%	72%	18
Totaal toezicht tijdens de bouw		1923 uur (Gepland)					2287 uur (werkelijk)

4.3 Uitvoering Omgevingswet

Er zijn meer technische bouwcontroles in de categorie 1 (bouwsom tot € 100.000, -) en categorie 2 (bouwsom tussen € 100.000, - en € 1.000.000, -) aangemaakt en uitgevoerd dan gepland. Zie tabel 4 hieronder. Dit komt omdat we meer aanvrager voor deze categorie technische bouwactiviteiten hebben gehad. Voor de categorie 3 technische bouwcontrole (bouwsom van meer dan 1 miljoen) is 1 zaak aangemaakt in 2025 waarbij de bouw nog niet is gestart vorig jaar.

Verder zijn er geen informatieplichten 'Strijdigheid Bbl' ingediend in 2025. Het is nog onduidelijk of dat komt omdat de kwaliteitsborger niet alles ziet tijdens de uitvoering van de bouw of dat de bouw doorgaans goed verloopt en het indienen van een strijdigheid Bbl door kwaliteitsborgers niet nodig blijkt te zijn. Wel hebben we bij een Wkb project steekproefsgewijs gecontroleerd op risicovolle bouwonderdelen. Hier kwamen helaas

overtredingen van constructieonderdelen naar voren die de kwaliteitsborger niet zelf geconstateerd heeft. Daarom houden we ook in 2026 vinger aan de pols bij de uitvoering van Wkb-projecten en gaan meerdere steekproeven uitvoeren.

Het thema gezondheid is meegenomen tijdens de controles van bouwaanvragen waarbij op grond van het Bbl een vergunning is afgegeven en wij onder andere de ventilatie- en daglichteisen hebben gecontroleerd. Ook hier hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd.

Ondanks dat er voor de 3 de categorieën ruimtelijke bouwcontroles minder zaken zijn aangemaakt in 2025 dan gepland, is het ambitieniveau werkelijk hoger dan gepland. Er zijn dus meerdere ruimtelijke bouwcontroles uitgevoerd en uit het geconstateerde slechte naleefgedrag bleek dat extra aandacht vereist was. Voor het toezicht technisch en toezicht omgevingsplanactiviteiten zijn voor alle activiteiten in 2025 minimaal twee of meerder controles uitgevoerd. Hierdoor hebben wij het naleefgedrag van alle activiteiten in beeld en daar ook het uitvoeringsprogramma VTH 2026 op gebaseerd.

Procentueel zijn er meer controles uitgevoerd op B-evenementen (60%) dan gepland (20%). De reden hiervoor is dat niet alle controles voor B-evenementen zijn geregistreerd in het VTH-systeem, omdat deze niet zijn aangeleverd door het cluster APV. De werkelijkheid ligt dus dicht bij het ambitieniveau. Omdat het cluster APV vanaf 1 januari 2026 in hetzelfde VTH-systeem gaat werken worden vanaf 2026 alle controlezaken voor B-evenementen standaard aangemaakt.

Tabel 4 Toezicht op technische bouwactiviteit

Toezicht technisch	Toeichting	Aantal geplande zaken 2025	Aantal werkelijk 2025	Uren per product RA/BM	Ambitie Niveau gepland	Ambitie Niveau werkelijk	Totaal uren uitgevoerd
Cat.3 technische bouwcontrole	Bouwsom boven €1.000.000	3	1	40	100%	n.v.t.	0
Cat.2 technische bouwcontrole	Bouwsom € 100.000 - €1.000.000	10	24	20	75%	91%	437
Cat.1 technische bouwcontrole	Bouwsom €0 – € 100.000	20	41	16	25%	29%	155
Strijdigheid Bbl	Informatieplicht verwerken	10	0	10	100%	100%	0
Taak toets sloopactiviteit (van OD) ¹	Aanhakende of benodigde toestemmingen	36	62	0,5	100%	100%	31
Controle sloopmelding	Geen asbest maar sloop	0	3	6	100%	100%	18
Bouw- en sloopveiligheidsplan	Informatieplicht verwerken	36	87	0,5	100%	100%	44
CO melding	Informatieplicht verwerken	3	0	2	100%	100%	0
Melding bouwactiviteit	Gevolgklasse 1 bouwwerken	115	134	2,5	100%	100%	335
Steekproef Kwaliteitsborger	Gevolgklasse 1 bouwwerken	115	134	10	25%	1%	10
Gereedmelding bouw	n.a.v. eerdere melding bouwactiviteit	60	22	3	100%	100%	66
Brandveilig gebruik	Eigen controles of gezamenlijk met VR	15	1	30	100%	100%	30
Brandveilig gebruik (VR)	Worden zelfstandig door brandweer uitgevoerd	40	20	0	100%	100%	0
Totaal toezicht technisch		1793 uur (gepland)					1126 uur (werkelijk)

¹ Controle op sloop valt samen met de controle op bouwen

In tabel 5 is het toezicht op de activiteit 'omgevingsplan' toegelicht.

Tabel 5 Toezicht op ruimtelijke activiteit

Toezicht ruimtelijke activiteit	Toelichting	Aantal geplande zaken 2025	Aantal werkelijk 2025	Uren per product RA/BM	Ambitie Niveau gepland	Ambitie Niveau werkelijk	Totaal uren uitgevoerd
Cat. 3 ruimtelijke bouwcontrole	Bouwsom boven €1.000.000	11	4	3	0%	50%	6
Cat. 2 ruimtelijke bouwcontrole	Bouwsom € 100.000 - €1.000.000	105	46	3	5%	35%	48
Cat. 1 ruimtelijke bouwcontrole	Bouwsom €0 – € 100.000	140	104	4	0%	10%	42
Monument	Rijks- en gemeentelijke monumenten	5	0	12	100%	n.v.t.	0
Het uitvoeren van een werk	Verrichten van werken en werkzaamheden activiteit	16	58	5	25%	10%	30
Reclamevergunning	Reclameactiviteit	2	0	3	0%	n.v.t.	0
Het vellen of doen vellen van een houtopstand	Kapactiviteit	35	155	5,25	5%	1%	11
Het maken, aanleggen of veranderen van een uitweg	Uitritactiviteit	25	26	5,25	5%	23%	32
Controle landschappelijke inpassing	o.a. bij landschappelijk voorwaarden opa/ bopa	15	60	10	25%	3%	20
Afwijken van regels in het omgevingsplan	Afwijkingen omgevingsplan geen bouwactiviteit	15	9	3	0%	11%	3
Totaal toezicht omgevingsplan activiteiten		167 uur (gepland)					192 uur (werkelijk)

De afgelopen jaren is veel gewicht gelegd op de schaal ten opzichte van de duurzaamheid- en groenen taken. Net als voorgaande jaren blijven deze onderwerpen achter als het gaat om toezicht en handhaving. De activiteiten 'velen houtopstand' en 'controle landschappelijke inpassing' hebben een beperkt ambitieniveau van respectievelijk 5% en 25% waardoor controles vooral gericht zijn op het inzichtelijk krijgen van het naleefgedrag.

In tabel 6 is de verantwoording van het toezicht op evenementen uitgewerkt.

Tabel 6 Toezicht op evenementen

Toezicht evenementen	Toelichting	Aantal geplande zaken 2025	Aantal werkelijk 2025	Uren per product RA/BM	Ambitie Niveau gepland	Ambitie Niveau werkelijk	Totaal uren uitgevoerd
Evenementen A	Regulier evenement (laag risico) waarbij het (zeer) onwaarschijnlijk is dat dit leidt tot risico's voor de openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid, en het milieu;	0	0	3	0%	0%	0
Evenementen B	Aandachtevenement (gemiddeld risico) waarbij het mogelijk is dat dit leidt tot risico's voor de openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid, en het milieu;	50	37	20	20%	60%	460
Evenementen C	Risicovol evenement (hoog risico) waarbij het (zeer) waarschijnlijk is dat dit leidt tot risico's voor de openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid, en het milieu.	3	3	25	100%	100%	75
Controle APV (overige)		0	0	5	0%	0%	0
Totaal toezicht Evenementen & APV		302 uur (gepland)					535 (werkelijk)

4.4 Uitvoering handhaving

We hebben veel meer 'klacht behandelen' (melding woon- en leefomgeving) ontvangen (659) dan gepland (359), zie tabel 7. De samenleving wordt steeds mondiger en men meldt zich vaker bij de gemeente zodra er enige overlast wordt ervaren. Daarnaast vragen we ook zelf actief om via de website een melding te maken om voldoende inzicht te krijgen in de soort ergernis. Parkeeroverlast is met uitstek de meest gemelde klacht, gevolgd door geluidsoverlast. De meldingen woon- en leefomgeving over voornamelijk zaken in de openbare ruimte, zijn actief opgepakt door de boa's. De overige meldingen over o.a. illegale bouw worden door de toezichthouders opgepakt. De meldingen worden eerst bekeken op de aanwezige risico's en op welke plek in de organisatie een bestendige oplossing voor het probleem kan worden gegeven. Door de toename van het aantal meldingen en de groeiende vraag naar inzet van boa's vanuit andere onderdelen van de organisatie, ervaren we een toenemende druk op de capaciteit van onze boa's. Dit dwingt ons om ook op dit gebied prioriteiten te stellen en themagericht te werken.

Afgelopen jaar is ook ingezet op preventie en het stimuleren van naleving van de regels. Dit doen we enerzijds door bewustwording en gedragsverandering te bevorderen, onder andere via campagnes op sociale media. Zo is afgelopen jaar een campagne ontwikkeld om bewustwording te creëren rond het stoken van houtkachels en de overlast die dit kan veroorzaken.

Verder zijn er meer 'handhavingsverzoeken' (63) ingediend dan gepland (45). Ondanks dat niet alle ingediende handhavingsverzoeken formeel vallen onder een officieel handhavingsverzoek, zijn dit er best veel en meer dan 2024.

In tabel 7 zijn ook twee nieuwe controlezaken opgenomen die niet gepland waren in het uitvoeringsprogramma VTH 2025. Het gaat om de controle handhavingsverzoek en de controle interne melding. Deze nieuwe controlezaken zijn ontwikkeld en opgenomen in het VTH-systeem om meer inzicht te geven waar onze toezichtcapaciteit aan besteed wordt.

Tabel 7 Aantal zaken handhaving

Aantal zaken handhaving	Toelichting	Aantal zaken gepland 2025	Aantal zaken werkelijk 2025	Uren per product RA/BM	Totaal uren
Klacht behandelen	Melding Woon- en leefomgeving	359	659	2,5	1648
Handhavingsverzoek behandelen		45	63	20	1260
Controle handhavingsverzoek	n.a.v. een handhavingsverzoek behandelen	Niet gepland	13	15	195
Handhavingsbeschikking		20	19	20	380
Controle incident- klachtmelding	n.a.v. melding woon-en leefomgeving	12	2	10	20
Last onder Bestuursdwang ten uitvoer leggen		5	2	30	60
Last onder Dwangsom ten uitvoer leggen		15	5	30	150
Gedooogbeschikking VTH-oplegging	Tijdelijke gedooogtoestemmingen bewoning	15	6	3	18
Controle VTH Uitvoeren (Interne melding)	Eigen constateringen mogelijke overtreding	Niet gepland	12	5	60
Periodieke controle	Tijdelijke toestemmingen/ mantelzorg	22	9	5	45
Totaal Handhaving		3153 uur (gepland)			3836 uur (werkelijk)

Tot slot zijn in Tabel 8 de overige uren van cluster Toezicht en Handhaving opgenomen.

Tabel 8 Overige uren cluster T&H

Toezicht overig		Aantal geplande zaken 2025	Totaal uren uitgevoerd
Clusteraanspreekpunt		350	240
Interne overleggen	Bijvoorbeeld clusteroverleg	500	560
Veilig buitengebied (ondermijning)		150	150
Advies vertrekken	Bijvoorbeeld bij persvragen en planvorming	100	100
Woo verzoeken		0	50
Totaal Overige		1100	1100

4.5 Brandveilig gebruik

Brandveilig gebruik van panden en evenementen vraagt nadrukkelijk aandacht vanwege de risico's die hiermee gepaard gaan. Deze risico's zijn met name aanwezig bij panden en evenementen waar meerdere personen aanwezig zijn of waar sprake is van minder zelfredzame gebruikers. De controles vinden plaats op basis van het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl) en het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen (afgekort: BGBOP). Op basis van risico's en projecten worden in overleg met de toezichthouders en handhavers gerichte controles uitgevoerd. Ook het afhandelen van omgevingsmeldingen brandveilig gebruik is gedelegeerd aan de Veiligheidsregio IJsselland.

Voor de gemeente Raalte levert de Veiligheidsregio IJsselland – naast de repressieve brandweezorg – verschillende diensten. Dit betreft onder andere: bouwadvies, controles op brandveilig gebruik, advisering en controle bij evenementen, advisering over milieubelastende activiteiten, advisering bij ruimtelijke ontwikkelingen, advisering over brandbeveiligingsinstallaties en het afhandelen van meldingen brandveilig gebruik. Daarnaast zijn er in 2025 diverse regionale projecten uitgevoerd binnen de Veiligheidsregio IJsselland, waaronder in de gemeente Raalte. Deze projecten hadden vooral betrekking op woongebouwen en zorginstellingen. De werkzaamheden binnen deze projecten lopen door in 2026.

In dit jaarverslag worden uitsluitend de adviezen en controles behandeld; de repressieve brandweezorg is vastgelegd in het dekkingsplan. In de onderstaande tabel zijn de uitgevoerde activiteiten weergegeven, met in de toelichting een korte beschrijving van relevante ontwikkelingen die invloed hadden op de werkzaamheden binnen de gemeente.

Tabel 6 Inzet Veiligheidsregio IJsselland

Soort activiteit	Aantal	Toelichting
Brandweeraadvies bouwen Brandbeveiligingsinstallaties	55 7	Betreft advisering op Brandveiligheid bij aanvragen om omgevingsvergunning. Deze advisering bestaat uit een beoordeling op basis van het BBL en relevante regelgeving en normen. Dit wordt indien van toepassing verrijkt en aangevuld met een risicogericht advies.
Advies EV (externe veiligheid) en RO	4	Betreft advisering op externe veiligheid en RO-vlak. Dit wordt indien van toepassing verrijkt en aangevuld met een risicogericht advies.
Milieu-inrichtingen/PGS	2	Betreft advisering op milieu en PGS-richtlijnen. Dit wordt indien van toepassing verrijkt en aangevuld met een risicogericht advies.
Controle brandveilig gebruik	15	Betreft controles op het brandveilig gebruik van gebouwen in de gemeente Raalte, uitgevoerd door onze toezichthouders brandveiligheid. Tijdens deze controles worden de gebouwen gecontroleerd op de minimale eisen uit het BBL, aangevuld met een risicogericht advies op basis van onze repressieve ervaringen.
Advies brandweer evenementen A/B/C ²	Advies op C evenementen = 3 Controles A en B = 37	Betreft advisering op evenementen. Waarbij op C evenementen multidisciplinair geadviseerd wordt door de Veiligheidsregio IJsselland.
Behandelde meldingen brandveilig gebruik	10	Met de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2024 is de afhandeling van de meldingen brandveilig gebruik onder mandaat neergelegd bij de Veiligheidsregio
Activiteiten brandveilig leven	5	Voorlichtingen, evenementen en bijeenkomsten ten aanzien van brandveilig gebruik.

² A is voor regulier, B is voor aandacht en C is voor risicovol

Binnen Veiligheidsregio IJsselland is een vast team primair verantwoordelijk voor de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte (DOWR). Dit team bestaat uit een adviseur voor de evenementenvergunningen en controles, een adviseur voor de controles op brandveilig gebruik, een adviseur voor advisering op bouwvergunningen en een specialist voor de complexe nieuwbouw-, handhavings- en milieuzaken. De bijbehorende uren worden naar rato verdeeld over de gemeenten, in overleg met de lokale aanspreekpunten.

4.6 Alcoholwet

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Alcoholwet. Dit omvat zowel het toezicht op de leeftijdsgrens voor alcoholverstrekking, het bevorderen van alcoholpreventie, als het treffen van preventieve maatregelen om te voorkomen dat tijdens evenementen alcohol aan minderjarigen wordt geschonken.

Bestuurlijk is afgesproken dat de beleidsdoelen en kaders binnen het sociaal domein worden geactualiseerd. Op basis daarvan kan toezicht en handhaving als sluitstuk worden ingezet om deze doelen te realiseren. Tot op heden is het echter nog niet gelukt om een uitvoeringsbeleid op te stellen waarin het toezicht op de Alcoholwet volledig is opgenomen.

Wel zijn er al diverse preventieve maatregelen getroffen. Zo is er voor voetbalverenigingen, vooruitlopend op het nieuwe uitvoeringsbeleid, een campagne ontwikkeld om het alcoholgebruik terug te dringen. Daarnaast worden bij evenementen waar overmatig alcohol- en drugsgebruik een verhoogd risico vormt, aanvullende eisen gesteld aan de kennis van de aanwezige EHBO, waaronder een extra module 'alcohol en drugsgebruik'.

Evenementenorganisatoren worden bovendien getoetst op het nemen van preventieve maatregelen om het schenken van alcohol aan minderjarigen te voorkomen.

Tot op heden ontbreekt voor de boa's een toezichtskader waarbinnen zij kunnen handelen. Dat is geen gewenste situatie. Om die reden is er eind 2025 een memo opgeleverd waarin het stappenplan is opgenomen om te komen tot een voor Raalte passende Boa inzet. In 2026 zal dit een vervolg krijgen en het toezicht op de alcoholwet is hier een belangrijk onderdeel van.

4.7 Overige Toezicht en handhaving

Eén van de sporen is dat er wordt ingezet op preventie via het sectorale beleid. Toezicht & Handhaving sluit zo vroeg mogelijk aan bij de ontwikkeling van nieuw beleid. Op die manier kunnen we direct meedenken over de gewenste werkwijze en de benodigde capaciteit voor een effectieve uitvoering.

Daarnaast is het afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in het uitwerken en uitdenken van de processen binnen toezicht en handhaving. Maandelijks worden er een analyse gemaakt van de data welke uit het VTH-systeem is gehaald. De T&H processen hebben we waar nodig geoptimaliseerd en staan daarbij goed in verbinding met de andere werkprocessen van de clusters ondersteuning VTH samen met Vergunningen en RO.

Uit de analyse komen eveneens de tekorten binnen het cluster naar voren. De kwaliteitscriteria 3.0 geven daarbij inzicht in de benodigde specialistische kennis. Op basis van deze bevindingen is in 2025 gestart met het proces om te komen tot een robuust cluster T&H. In 2026 worden de benodigde maatregelen verder uitgewerkt en worden de bijbehorende financiële middelen aangevraagd.

5. Toezicht en handhaving openbare ruimte

Dit onderdeel betreft het deel van toezicht en handhaving dat door de Boa's wordt uitgevoerd. Ze acteren op meldingen woon- en leefomgeving en pakken ook vanuit functie werkzaamheden op. Dit doen ze op het gebied van parkeertoezicht, verbinden met groepen op overlastlocaties en het beperken van andere overlast.

5.1 Uitvoering in uren en producten

De inzet op meldingen wordt geprioriteerd op basis van de risicoanalyse. Door een strakkere aansturing op het nalopen van de meldingen woon- en leefomgeving zien we dat er minder beboet is in de openbare ruimte. Het merendeel van de meldingen gaat over ergernissen in de openbare ruimte.

In 2025 waren er twee thema's die vanuit van de samenleving aangezwengeld zijn en prioriteit bij de boa's hebben gekregen: parkeeroverlast en geluidsoverlast.

Tegelijkertijd zien we ook dat er meer boetes zijn uitgeschreven voor fietsen in het voetgangersgebied. Dit is geen verrassing, omdat we naast communicatie er ook voor hebben gekozen om verbaliserend op te treden bij overtredingen. In Tabel 10 is een overzicht opgenomen van de opgelegde boetes op grond van de APV.

Tabel 7 Overzicht opgelegde boetes APV

Overtreding APV	Toelichting	2024	2025
Fietsen in het voetgangersgebied	Op voetpad	97	100
Fietsverlichting	Geen of onjuiste verlichting voeren	n.v.t.	17
Rijden in het voetgangersgebied	Rijden in het voetgangersgebied (motorvoertuigen) R315A	3	4
Stilstaan in het voetgangersgebied	Stilstaan in het voetgangersgebied c.q. trottoir R315B	21	42
Wildplassen	Buiten daarvoor bestemde plaatsen	0	8
Hondenpoep	Niet opruimen hondenpoep	0	0
Hond niet aangeliend	Loslopend binnen bebouwde kom	0	0
Niet legitimeren	Identificatiebewijs niet kunnen of willen tonen	1	2
Afval	Huishoudelijke afvalstoffen anders aanbieden dan via aangewezen inzamelmiddel	0	3

5.2 Parkeren

Het parkeertoezicht richtte zich in 2025 voornamelijk op het gebruik van de parkeerschijf, waarbij er meer controle plaatsvond dan in 2024, zowel op de parkeerterreinen als rondom het centrum van Raalte. Daarnaast is er op industrieterreinen regelmatig gecontroleerd of het parkeerverbod in de weekenden en avonden werd nageleefd. De toename van het aantal geconstateerde overtredingen is dan ook een gevolg op de grotere zichtbaarheid in het centrum. In Tabel 11 is een overzicht van de opgelegde boetes opgenomen.

Tabel 8 Overzicht opgelegde boetes parkeren

Overtreding parkeren	Toelichting	2024	2025
Geen parkeerkaart	Parkeren zonder duidelijk zichtbare parkeerschijf	211	658
Parkeren op laad en losplaats	Parkeren op plaats voor laden en lossen (bord E7)	15	20
Parkeren buiten de vakken		52	2
Parkeren op invalidenparkeerplaats	Parkeren op een invalidenparkeerplaats zonder geldige gehandicaptenparkeerkaart	3	5
Parkeerverbod	Parkeren in strijd met parkeerverbod of parkeerzone (bord E1)	21	34
Verlopen ontheffing		0	2
Overschrijding parkeerduur		0	34

Een veelbesproken onderwerp is het langdurig parkeren van recreatievoertuigen en aanhangwagens. Dergelijke voertuigen (zoals aanhangwagens, caravans, voertuigwrakken en andere recreatievoertuigen) kunnen de parkeerdruk in een wijk vergroten, het straatbeeld verwaarlozen en overlast veroorzaken door hinderlijke zichtbelemmering. Dankzij ons efficiënte proces, waarbij we altijd eerst contact opnemen met de eigenaar, is handhavend optreden zelden noodzakelijk.

Uitgangspunt is slim toezicht houden, combineren waar mogelijk en thematisch te werk gaan. De boa-coördinator houdt de meldingen bij in het VTH-systeem IJVI, bewaakt de voortgang en clustert meldingen die aan elkaar gerelateerd zijn. Op die manier kan er snel en thematisch geschakeld worden door de boa's die worden ingezet. Ook is er in 2025 voldoende achtervang voor de boa-coördinator georganiseerd zodat meldingen in bijvoorbeeld de vakantieperiode niet bleven liggen.

5.3 Carbidschieten

Op oudejaarsdag is het gebruikelijk dat groepen, vooral jongeren, in het buitengebied van Raalte carbid afschieten. Dit gebruik is erkend als immaterieel erfgoed. In 2025 was er echter weinig activiteit op dit gebied. Er waren geen meldingen van carbidlocaties, waardoor de controle gebaseerd was op eerdere ervaringen. Daarnaast hebben we in de regio IJsselland deelgenomen aan de BOCK-campagne (Bewust Oplettende Carbid Knaller) om overlast te verminderen en de veiligheid te vergroten.

Bijlage 1 VTH- jaarverslag OD IJsselland

Informatie voor het
VTH-jaarverslag deelnemers
Omgevingsdienst IJsselland
2025

Inhoud

1. Inleiding	28
2. Regulering	29
2.1 Behandelen 'informatieplichten', meldingen en vergunningaanvragen	29
2.2 Actualiseren vergunningen	30
3. Toezicht en handhaving voor een veilige en schone leefomgeving	32
3.1 Algemene doelen voor een veilige en schone leefomgeving	32
3.2 Meldpunt en klachtenafhandeling	34
3.3 Asbest	36
3.4 Vuurwerk	37
3.5 Ketentoezicht en ondermijning	37
3.6 Strafrecht en boea's	38
3.7 Handhavingzaken en -verzoeken	39
4. Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving	40
4.1 Algemene doelen voor een duurzame leefomgeving	40
4.2 Toezicht Werkgebonden personenmobiliteit	41
5. Programma Advisering	42
5.1 Advisering geluid	43
5.2 Advisering externe veiligheid	44
5.3 Milieuzonering	44
5.4 Zienswijzen, Woo-verzoeken en juridische procedures	44
5.5 Advies luchtkwaliteit, geur en licht	44
5.6 Bodem	44
5.7 Advisering omgevingsplannen	45
6. Facultatieve taken en projecten	46
6.1 Facultatieve taken	46
6.2 Projecten	46
7. Gemeente Raalte	48
8. Kwaliteit en doorontwikkeling	52
8.1 Analyse en trends	52
8.2 Kwaliteitscriteria 3.0	53
8.3 Rapportage en monitoring	54
Bijlage 1. Inzet en realisatie Omgevingsdienst IJsselland 2025	56
Bijlage 2. Inzet Gemeente Raalte	57
Bijlage 3. Afkortingenlijst	58

1. Inleiding

Omgevingsdienst IJsselland voert VTH-taken uit namens de gemeenten in IJsselland en de provincie Overijssel. De leidraad voor de uitvoering van deze taken, het 'Regionaal uniform beleid voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving milieutaken Omgevingsdienst IJsselland 2024' (hierna: regionaal VTH-beleid), werd in 2024 door alle colleges in de regio uniform vastgesteld. Dit regionaal VTH-beleid vormt het vertrekpunt voor de uitvoering van taken vanuit Omgevingsdienst IJsselland. Dit document beschrijft in hoeverre de uitvoering van VTHA-taken van Omgevingsdienst IJsselland zoals deze in het regionale uitvoeringsprogramma 2025 zijn opgenomen, is gerealiseerd.

1.1 Doel en context

In de regio IJsselland streven we naar een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving en een gelijk speelveld. Het VTH-jaarverslag van deelnemers is hierbij een belangrijk instrument. Op basis van het regionaal uitvoeringsprogramma 2025 beschrijft dit document wat er op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en andere milieutaken in de regio IJsselland in 2025 is gerealiseerd. Daarnaast geeft het inzicht in specifieke resultaten voor gemeenten of provincie Overijssel.

1.2 Regionale beleidscyclus

Het BIG-8 model is een samenhangend geheel dat wordt gebruikt binnen de beleidscyclus van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit model helpt bij het vertalen van strategisch beleid naar uitvoeringsbeleid en zorgt voor kwaliteitsborging met een sluitende planning- en control cyclus. Het regionaal VTH-beleid, het regionaal uitvoeringsprogramma en het regionaal VTH-jaarverslag maken onderdeel uit van deze beleidscyclus, waarbij de evaluatie vanuit uitvoering in het jaarverslag invloed heeft en richting geeft in de bijsturing van beleid.

Vanaf 2026 rapporteert Omgevingsdienst IJsselland op zes resultaatindicatoren uit het regionaal VTH-beleid: actualiteit vergunningen, LHSO-score, naleefgedrag, handhaving, klachten en energiebesparing. Dit document beschrijft, waar hiervoor voldoende gegevens beschikbaar zijn, de stand van zaken van deze indicatoren in 2025.

1.3 Leeswijzer

Dit document loopt vooruit op de bestuurlijke agenda van Omgevingsdienst IJsselland en is daarmee niet in het algemeen bestuur van de dienst behandeld. Het bestaat uit een algemene regionale terugblik op 2025 en een toelichting per deelnemer. Daarbij wordt de indeling van het regionale uitvoeringsprogramma 2025 aangehouden. Hoofdstuk 2 beschrijft de resultaten op het programma 'Regulering'. Hoofdstuk 3 richt zich op het programma 'Toezicht en handhaving voor een veilige en schone leefomgeving'. Hoofdstuk 4 behandelt de werkzaamheden met betrekking tot het programma 'Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving' in 2025. De uitvoering van werk op het gebied van advisering wordt in hoofdstuk 5 beschreven. In hoofdstuk 6 komen facultatieve taken en projecten in de regio aan bod. In hoofdstuk 7 staan de specifieke gegevens over Gemeente Raalte. Hoofdstuk 8 gaat over kwaliteit en de ontwikkeling van rapportages.

2. Regulering

In het regionale uitvoeringsprogramma 2025 werd de inzet op het programma Regulering beschreven aan de hand van behandeling van 'informatieplichten'¹, meldingen en vergunningen en de actualisatie van vergunningen. Op dit programma werd in 2025 ongeveer 3000 uur meer ingezet dan waar in het uitvoeringsprogramma 2025 rekening werd gehouden. Deze hogere inzet kwam enerzijds door meer en complexere aanvragen vanuit de regio en anderzijds door het verzoek van een aantal deelnemers om in 2025 te starten met de actualisatie van vergunningen. Aan deze actualisatie is in 2025 een kleine 2000 uur besteed, aanvullend op de uitvoering van andere taken op het gebied van regulering.

2.1 Behandelen 'informatieplichten', meldingen en vergunningaanvragen

Omgevingsdienst IJsselland behandelde 'informatieplichten'³, meldingen en vergunningaanvragen volgens de vergunningenstrategie uit het regionale VTH-beleid. Het gaat hierbij om vraag gestuurde producten, die afhankelijk zijn van onder meer marktwerking.

Binnen het programma regulering zijn in de uitvoering ten opzichte van het uitvoeringsprogramma een aantal verschuivingen zichtbaar. Het aantal behandelde informatieplichten en bijbehorende ureninzet was vele malen hoger dan in het uitvoeringsprogramma opgenomen. Als gevolg van de invoering van de Omgevingswet is het aantal situaties waarin een bedrijf informatie moet aanleveren bij de Omgevingsdienst – vooral bij industriële bedrijven en sectoren als horeca - toegenomen. Het aantal milieumeldingen was lager dan gepland. Het aantal omgevingsvergunningen was hoger en in lijn met de ureninzet. In de urenbesteding in vakontwikkeling en -overleg (zie bijlage 1) is zichtbaar dat de kennisontwikkeling over Omgevingswet en bespreking van casussen nog tijdsinvestering vraagt.

Product	Gerealiseerd	Gepland
Omgevingsvergunning	83	74
Milieumelding	672	847
Informatieplicht, gegevens en bescheiden	537	179
Vakinhoudelijke toets milieu	40	48
Advies verstrekken: vergunning- of meldingsplicht	70	229
Maatwerk	29	29
Vooroverleg	24	109
Mer-(beoordelings)plicht	2	13
Oplevercontroles	6	39

Tabel 1. Gerealiseerde producten programma Regulering in 2025 regio IJsselland

³ Bedoeld wordt: gegevens en bescheiden die bedrijven aan de Omgevingsdienst moeten verstrekken op basis van de informatieplicht uit de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving.

Product	Gerealiseerd	Gepland
Omgevingsvergunning	8.792	5.678
Milieumelding	4.788	8.479
Informatieplicht, gegevens en bescheiden	2.837	353
Vakinhoudelijke toets milieu	1.313	1.000
Advies verstrekken: vergunning-/meldingsplicht	783	460
Maatwerk	660	580
CIMLK-monitoringstool	327	217
Kortdurend afstemmingsoverleg	306	365
Mer-(beoordelings)plicht	131	300
Oplevercontroles	108	656
Vooroverleg	718	1.353

Tabel 2. Ureninzet programma Regulering in 2025 regio IJsselland

Informatieplichten en milieumeldingen

Het overzicht van aantallen informatieplichten en milieumeldingen omvat niet het totaal aantal producten. Als een bedrijf een omgevingsvergunning aanvraagt, bestaat dit uit diverse onderdelen. Het kan zijn dat de behandeling van deze aanvraag ook milieumeldingen en informatieplichten bevat. Daarmee kan een informatieplicht of milieumelding enerzijds 'los' worden behandeld, maar ook onderdeel zijn van een totale aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Omgevingsvergunningen

Het aantal aangevraagde en ingetrokken omgevingsvergunningen en de inzet hierop zijn hoger dan in het uitvoeringsprogramma geschat. Als gevolg van de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderijen zijn 9 omgevingsvergunningen ingetrokken.

Stikstof

In december 2024 deed de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een uitspraak over de toepassing van intern salderen bij natuurvergunningverlening, met als gevolg dat de natuurvergunningverlening werd opgeschort. Hierdoor was onduidelijk hoe om te gaan met de mer-beoordeling en is de milieuvergunningverlening tijdelijk *on hold* gezet. Samenwerking tussen de provincie Overijssel, Omgevingsdienst Twente en Omgevingsdienst IJsselland heeft geleid tot een gezamenlijke en eenduidige werkwijze in Overijssel voor de milieuvergunningprocedures. Met deze werkwijze ontstond duidelijkheid voor aanvragers en omgevingsdienst.

Omgevingsdienst IJsselland lichtte de werkwijze toe tijdens een bestuurlijke bijeenkomst voor de regio. Daarna is een bijeenkomst georganiseerd voor agrarisch adviseurs om deze te informeren over de werkwijze en mogelijkheden. Eind 2025 heeft Omgevingsdienst IJsselland voor alle milieuvergunningaanvragen die *on hold* waren gezet de adviseur benaderd. Doel hiervan was het gewenste vervolg voor de aanvraag en de gevolgen bij benodigde actie vanuit een toezichtscontrole te bespreken. Hierop is divers gereageerd en dit krijgt een vervolg in 2026.

In de periode tussen *on hold* en opstellen van de werkwijze is doorgedaan met de inhoudelijke beoordeling van aanvragen. Deze zijn niet afgehandeld en lopen veelal door in 2026. Dit is relevant bij het verband tussen ureninzet en de aantallen producten.

2.2 Actualiseren vergunningen

De gemeenten in regio IJsselland stellen zich ten doel vergunningen periodiek te actualiseren. Hiervoor waren in 2025 echter geen structurele middelen beschikbaar. Gemeenten konden wel een verzoek doen bij de Omgevingsdienst hier in 2025 op incidentele basis aandacht aan te besteden. Een aantal gemeenten en de

provincie Overijssel hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Daarnaast heeft de Omgevingsdienst in 2025 in beperkte mate voorbereidingen op de structurele invulling van actualisatie van vergunningen per 2026 voor alle deelnemers uitgevoerd. Het gaat hierbij om inzet op onder meer projectmanagement, het ontwikkelen van templates, het ontwikkelen van een werkwijze en evaluaties.

De uitvoering van actualisatie was iets lager dan gepland, grotendeels vanwege bemensing bij de Omgevingsdienst. Zoals eerder toegelicht was ook de vraag naar de reguliere vergunningverlening hoger dan vooraf geschat. In totaal zijn voor vier deelnemers 36 actualisatietoetsen uitgevoerd. Bij een actualisatietoets wordt beoordeeld in hoeverre en op welke onderdelen een vergunning moet worden geactualiseerd. Van die 36 getoetste vergunningen waren er 8 actueel. De actualisatie van de overige 28 vergunningen is in 2025 gestart en wordt verder uitgevoerd in 2026.

Aantal actualisatietoetsen	36
Waarvan vergunning actueel	8
Waarvan vergunning niet actueel	28

Tabel 3. Aantal actualisatietoetsen in regio IJsselland in 2025

3. Toezicht en handhaving voor een veilige en schone leefomgeving

3.1 Algemene doelen voor een veilige en schone leefomgeving

Het regionale VTH-beleid stelt doelen op het inzicht in naleefgedrag en bescherming van mens en milieu tegen gezondheidsrisico's door geluid en de uitstoot van fijnstof en geur door activiteiten. Daarnaast richt het regionale VTH-beleid zich met thema's op onder meer zeer zorgwekkende stoffen, circulaire economie en klimaat. Omgevingsdienst IJsselland voert namens de gemeenten in de regio (periodieke) controles uit om te toetsen of bedrijven voldoen aan de milieuwetgeving.

Efficiëntie, capaciteit en kwaliteit

De beschikbare capaciteit op algemene doelen voor een veilige en schone leefomgeving werd deels besteed aan gepland toezicht en deels aan niet-geplande aanleidingen. Bijvoorbeeld bij klachten, verzoeken van deelnemers of constatering van een toezichthouder die vragen om verdere verkenning. In 2025 is een verschuiving van capaciteit van geplande periodieke controles naar urgente taken zoals klachtenafhandeling en strafrechtelijke trajecten te zien. Klachten hebben prioriteit omdat ze vaak wijzen op actuele overtredingen met directe impact op de leefomgeving.

Type controle	Aantal
Periodieke controle	1.911
Hercontrole	455
Extra controle	24
Themacontrole	57
Totaal	2.447

Tabel 4. Aantal en type controles regio IJsselland 2025

Branchegericht werken

In 2025 is het branchegericht werken in de regio verder ontwikkeld. Inmiddels worden alle geplande milieucontroles branchegericht verdeeld. Hierdoor raken toezichthouders meer thuis in hun 'eigen' branche waardoor controles meer diepgang krijgen en hier en daar effectiever uit te voeren zijn. Binnen de afvalbranche wordt in een pilotfase gewerkt met een verdergaande vorm van branchegericht werken. De voorbereidingen zijn getroffen voor een project in 2026 waarin we nadrukkelijk inzetten op de preventiestrategie met een bredere instrumentenmix. Dit betekent een verschuiving van uitsluitend controlegericht werken naar een aanpak waarin preventie, data-analyse en samenwerking centraal staan.

Branche	Aantal controles
Fokken en houden van dieren	553
Automotive	384
Horeca, sport en recreatie + cultuur	343
Groot- en detailhandel	273
Afvalbedrijven	169
Bouw- en houtbewerking	142
Woon- en verblijfsgebouwen	115
Metaalektrobedrijven	110
Productiebedrijven	65
Voedingsmiddelenindustrie	53
Agrarisch land en bosbouw	35
Nutsvoorziening	21
Benzineservicestations	17
Textiel en leer industrie	12
Overig	155
Totaal	2.447

Tabel 5. Aantal controles per branche regio IJsselland 2025

Zie ook paragraaf 8.3, grafiek 2, voor een overzicht van naleefgedrag per branche.

Luchtwassers

De agrarische sector is een belangrijke branche als het gaat om luchtkwaliteit en geur. Als gevolg van de Omgevingswet is daarnaast de vergunningsplicht van agrarische bedrijven toegenomen (de Omgevingsvergunning beperkte milieutoets is vervallen). In 2025 werd het naleefgedrag met betrekking tot de werking van luchtwassers in de regio, evenals in 2018 en 2020, beoordeeld via het project 'Luchtwassers'. Omgevingsdienst IJsselland voerde dit in samenwerking met Provincie Overijssel uit. Er werden ruim 170 luchtwassers geanalyseerd op basis van elektronische logbestanden. Doel van het project was te beoordelen of luchtwassers voldoen aan wettelijke parameters en of ondernemers tijdig onderhoud uitvoeren. De conclusie van het project is dat ondanks grote investeringen van ondernemers - luchtwassers nog steeds vaak onvoldoende werken. Intensiever toezicht kan hierbij helpen. In 2026 krijgt het project een vervolg.

Regionaal programmeren

Veel projecten waar de Omgevingsdienst aan werkt, worden regionaal uitgevoerd, omdat ze zich over de hele regio uitstrekken. Daarnaast zijn in 2025 belangrijke stappen gezet met de implementatie en verrijking van het risicoprioriteringsinstrument. Dit instrument maakt het mogelijk om risico's regionaal beter in beeld te brengen en tegen elkaar af te wegen. Daardoor is de sturing en beheersing van het werk door de Omgevingsdienst verbeterd.

Risicoprioritering

Het risicoprioriteringsinstrument maakt gebruik van een grote hoeveelheid data, waardoor Omgevingsdienst IJsselland breder en data-gedrevener kan werken dan voorheen. Dit heeft in 2025 geleid tot:

- Betere risicobeoordeling: meer inzicht in milieurisico's en prioritering van toezicht.
- Bewustwording van datakwaliteit: medewerkers herkennen sneller fouten die voortkomen uit onjuiste gegevens en corrigeren deze actief.
- Grip op bedrijvenbestand: door het algoritme is selectie niet langer gebaseerd op enkele variabelen, maar op een breed spectrum van factoren.

Deze ontwikkeling versterkt de sturing en vergroot het inzicht in het bedrijvenbestand.

Ureninzet en aantallen geplande controles

In 2025 is het grootste deel van de geplande periodieke controles uitgevoerd. De hieraan verbonden ureninzet viel lager uit dan in het uitvoeringsprogramma was gepland, onder meer door het doelmatig en risicogericht inzetten van deze beschikbare toezichtscapaciteit. De capaciteitsraming voor geplande controles is gebaseerd op het bedrijvenbestand en de daaraan gekoppelde risicoklassen. Deze beschikbare capaciteit werd vervolgens in 2025 voor het grootste deel ingezet op basis van de dynamische risicoprioritering in de regio.

De meest complexe en milieubelastende IPPC-bedrijven worden volgens hun reguliere, wettelijk vereiste frequentie gecontroleerd en vallen buiten die dynamische prioritering. Diverse agrarische bedrijven zijn gestopt of in afbouw onder de landelijke beëindigingsregeling. Deze bedrijven zijn om die reden in 2025 niet meer gecontroleerd. De IPPC-bedrijven die in 2025 niet zijn bezocht vanwege beschikbare deskundigheid (opleiden vakmensen), worden in de eerste helft van 2026 alsnog gecontroleerd. Daarmee blijven de wettelijke verplichtingen geborgd en blijft de jaarlijkse controlenorm het uitgangspunt.

IPPC-bedrijf	Aantal
Gecontroleerd	159
Niet gecontroleerd vanwege LBV+-regeling	23
Niet gecontroleerd vanwege start bedrijf 2025	1
Niet gecontroleerd vanwege beschikbare deskundigheid	36*
Totaal	219

* In 2024 gecontroleerd.

Tabel 6. IPPC-bedrijven en controles

Ondanks een lagere ureninzet van de in het uitvoeringsprogramma geplande inzet, zijn bijna alle geplande periodieke controles uitgevoerd. Het hogere aantal is vooral het gevolg van meer inzet op relatief eenvoudige dossiers en processturing. De inzet op geplande controles is ook afhankelijk van het expertiseniveau van de toezichthouders: in 2025 startten veel nieuwe, onervaren toezichthouders bij de Omgevingsdienst, die niet direct inzetbaar waren op complexe controles. Als gevolg hiervan zijn verhoudingsgewijs meer eenvoudige controles uitgevoerd, die minder tijd kosten dan een complexe controle. Dit is een tijdelijke situatie door de opleidingsfase van nieuwe toezichthouders. Ook is een deel van de controles uitgevoerd met behulp van ingehuurd toezichthouders.

Type controle	Gerealiseerd	Gepland
Periodieke controle	29.134	36.198
Hercontrole	3.473	0
Extra controle	84	839
Themacontrole en onvoorzien	731	617
Vuurwerkcontroles	628	185
Ketentoezicht en ondermijning	5.185	5.854
Handhavingscontrole	901	649

Tabel 7. Types controles en inzet in uren regio IJsselland in 2025

Zie paragraaf 3.4 voor een toelichting op vuurwerkcontroles.

3.2 Meldpunt en klachtenafhandeling

Bij het meldpunt milieu kwamen klachten en meldingen van overlast binnen. Als deze overlast werd veroorzaakt door bedrijven, onderzocht Omgevingsdienst IJsselland de klacht en beoordeelde in hoeverre sprake was van een gegronde klacht. In de regio IJsselland bevinden zich diverse bedrijven waarover klachten werden ingediend, bijvoorbeeld asfaltcentrales en andere grote bedrijven waar maatschappelijke onrust en media-aandacht is. Repeterende klachten gingen vaak over deze grote bedrijven. Dat maakte sommige situaties complex en

tijdrovend. Ook klachten die niet gegrond bleken, vroegen tijdsinzet om zorgvuldig af te handelen. Een klacht kon tot halverwege 2025 meerdere meldingen en meldingsmomenten omvatten, bijvoorbeeld als een melder dezelfde klacht meerdere keren indient over hetzelfde bedrijf, of wanneer meerdere melders melding deden van dezelfde klacht. Dit kwam sporadisch voor, maar is wel relevant bij de interpretatie van deze aantallen.

Omgevingsdienst IJsselland registreerde ruim 600 klachten waarvan de meeste klachten betrekking hadden op geur, gevolgd door klachten over geluidsoverlast en de categorie 'overig'. Het overgrote deel van deze klachten is gegrond. Vanwege een onvolledige registratie zijn hier geen exacte percentages of aantallen aan te verbinden. Bij geurklachten ging het bijvoorbeeld over geuroverlast door industriële processen, asfaltcentrales, agrarische activiteiten (zoals luchtwassers die niet optimaal functioneren) en afvalverwerking.

Geluidsklachten hadden betrekking op geluidshinder door productiebedrijven, horeca (muziek, terrassen), sportaccommodaties en verkeer gerelateerd aan bedrijfsactiviteiten.

De categorie met overige klachten is divers. Het ging hierbij bijvoorbeeld over klachten zoals stof, trillingen, rook en soms ook rattenoverlast door verkeerd opgeslagen afvalstoffen. Branches waar de meeste klachten voorkwamen, waren de agrarische, horeca- en sport- en de afvalbranche.

Type klacht	Aantal
Geur	340
Geluid	159
Overige	35
Afval	21
Lozingen	18
Asbest	11
Lucht	10
Mest	5
Bodem	4
Lichthinder	2
Water	2
Onbekend	24
Totaal	631

Tabel 8. Totaal aantal en type klachten regio IJsselland in 2025

Voor de behandeling van meldingen van ongewone voorvallen was ongeveer 200 uur gereserveerd. Hierop werd uiteindelijk 450 uur ingezet. Daarbij zijn 86 incidentmeldingen behandeld en 22 controles naar aanleiding hiervan uitgevoerd. Deze meldingen van ongewone voorvallen bij bedrijven waren zeer divers van aard en hadden vaak betrekking op lozingen en lucht, maar ook regelmatig op bodem gerelateerde incidenten en andere uiteenlopende situaties.

Type incident	Aantal
Lozingen	12
Lucht	12
Geur	6
Overige	6
Geluid	3
Asbest	2
Afval	1
Stof	1
Onbekend	43

Totaal	86
---------------	-----------

Tabel 9. Totaal aantal en type ongewone voorvallen regio IJsselland in 2025

Omgevingsdienst IJsselland heeft ondernemers voorlichting gegeven over hun verplichtingen rondom het melden van ongewone voorvallen tijdens de periodieke controles. Daarbij is uitgelegd welke consequenties het niet naleven van deze verplichtingen kan hebben. Deze bewustwording wordt versterkt door enkele ernstige incidenten, bijvoorbeeld afvalwaterlozingen op het riool door bedrijven waardoor rioolwaterzuiveringsinstallaties ontregeld raakten.

3.3 Asbest

Beleidsdoel uit het regionale VTH-beleid is 'Asbest wordt veilig gesaneerd volgens wet- en regelgeving', waardoor mens en milieu worden beschermd tegen gezondheidsschade. Daarvoor controleerde en registreerde de Omgevingsdienst binnenkomende meldingen en voerde risicogerichte controles uit. Daarnaast zette Omgevingsdienst IJsselland in 2025 onder meer in op samenwerking met andere omgevingsdiensten en instanties voor een geïntegreerde aanpak van asbestillegaliteit.

In 2025 was meer ureninzet op asbest(meldingen) dan de schatting die in het uitvoeringsprogramma van 2025 is opgenomen. Het aantal asbestmeldingen was ook hoger dan voorzien. Dat is zichtbaar in de hoeveelheid afgeronde meldingen, controles en adviezen. De hogere inzet op de behandeling van meldingen leidde tot een lagere beschikbare capaciteit voor toezicht. Waar deze capaciteit voor toezicht vervolgens werd ingezet, is bepaald aan de hand van onder meer landelijke data over saneringen, de eerdere ervaringen van toezichthouders in de regio en de risicoklasse van de materialen die werden gesaneerd.

Activiteit	Aantal
Behandelen melding	2.224
Uitvoeren toezicht	506

Tabel 10. Aantallen meldingen en controles asbest regio IJsselland 2025

Activiteit	Realisatie
Behandelen melding	3.372
Uitvoeren toezicht	2.646

Tabel 11. Ureninzet asbest regio IJsselland 2025

Ook meldingen vanuit inwoners en gemeenten (zoals via het meldpunt milieu) leidden tot inzet. Omgevingsdienst IJsselland gaf naar aanleiding van deze meldingen voorrang aan situaties die direct aandacht nodig hadden om mens en milieu te beschermen. In 2025 ging daarmee veel aandacht naar illegale asbestactiviteiten. In 2025 ging de Omgevingsdienst ruim 75 keer naar een locatie waar illegaliteit werd verwacht. Ook sloopmeldingen werden ruim 150 keer afgewezen omdat deze niet juist waren. Bij ongeveer 30 zaken is een strafrechtelijk traject gestart vanwege de omvang van de overtreding. Voorlichting, veelal aan particulieren, gebeurde met name telefonisch.

Zie ook paragraaf 3.5 Ketentoezicht, onderdeel asbest en paragraaf 3.6 Strafrecht.

Ontwikkeling

De toename van het aantal asbestmeldingen die in 2024 al zichtbaar was, zette in 2025 door. Daarnaast is in de laatste maanden van 2025 geconstateerd dat waar saneringen goed lijken te verlopen, in de nacontrole toch nog verontreinigingen achtergebleven blijken te zijn. Deze ontwikkeling is ook landelijk merkbaar en heeft tot gevolg dat inzet meer ná een sanering plaatsvindt. De Nederlandse Arbeidsinspectie gaf over deze ontwikkeling in september 2025 een brochure uit. Hierin wordt beschreven dat het regelmatig voorkomt "dat inspecteurs pas na afronding van de saneringswerkzaamheden en na vrijgave door een geaccrediteerde eindinspectie-instelling op een locatie arriveren (bijvoorbeeld doordat de saneerder een te ruime inschatting heeft gemaakt van de duur van de saneringswerkzaamheden). In deze gevallen treffen inspecteurs geregeld restanten van asbesthoudende

materialen aan op en om de locatie waar de saneringswerkzaamheden hebben plaatsgevonden.” (Nederlandse Arbeidsinspectie (2025), Signaal over schoonverklaringen na asbestsaneringen).

3.4 Vuurwerk

In de regio zijn ruim 60 controles uitgevoerd. De inzet op vuurwerk in de regio was hoger dan in het uitvoeringsprogramma opgenomen. De Omgevingsdienst heeft in een voorcontrole gecontroleerd op mankementen aan opslagen en voorzieningen van vuurwerkopslaglocaties. In een controle aan het einde van 2025 zijn de locaties opnieuw onaangekondigd bezocht, soms samen met de Veiligheidsregio IJsselland. Daarbij was de controle vooral gericht op gedragsvoorschriften. Er zijn verschillende waarschuwingen voor overtredingen afgegeven.

3.5 Ketentoezicht en ondermijning

De gemeenten in regio IJsselland en provincie Overijssel hebben als doel gesteld ondermijning in het buitengebied en op bedrijventerreinen te ontdekken, te voorkomen en tegen te gaan. Door ketentoezicht voorkomen of herstellen we een verminderde leefbaarheid, gezondheid en duurzaamheid in de regio. Hiervoor is zicht en grip op het naleefgedrag van de diverse spelers in (afval)ketens in de regio IJsselland nodig.

Gezamenlijke controles

Gemeenten in de regio IJsselland vragen de Omgevingsdienst vaker om informatie en samenwerking in integrale, vaak fysieke controles. Dat wil zeggen dat diverse partijen een controle gezamenlijk uitvoeren, bijvoorbeeld de inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT), politie en Omgevingsdienst. Daarnaast komt ook samenwerking tot stand via het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) of lokaal ondermijningsoverleg.

In 2025 voerde Omgevingsdienst IJsselland diverse projecten via een ketenaanpak uit ten behoeve van de regio. Het Keteninterventieteam van Omgevingsdienst IJsselland besprak daarnaast maandelijks casussen van de individuele deelnemers.

Deelaanpak verontreinigde grond gemeentewerven

Als onderdeel van dit traject is geïnventariseerd hoeveel grondopslagen er per gemeente zijn, inclusief gronddepots en het naleefgedrag. Hiervoor werden 17 gemeentewerven en opslaglocaties bezocht, waarvan vijf niet in handen zijn van of worden beheerd door de deelnemer. Enkele deelnemers zijn aangeschreven over de veelal administratieve overtredingen. De toezichthouder bodem zal tijdens het reguliere milieutoezicht meer aandacht besteden aan gronddepots en gemeentewerven.

Propaantanks

Door veranderde wetgeving lag de verantwoordelijkheid voor het melden van de plaatsing van een propaantank in 2025 niet meer bij de leverancier, maar de consument. Daarmee nam het aantal meldingen af en was er minder zicht op geïnstalleerde propaantanks in de regio. In een ketenproject zijn via alle leveranciers van propaantanks de locaties van propaantanks achterhaald, in beeld gebracht en gecontroleerd. In totaal bezochten de toezichthouders 51 locaties. Het ging hierbij om een selectie van propaantanks van 3000 liter of meer. Meerdere locaties lieten overtredingen zien. Omgevingsdienst IJsselland betreft de Veiligheidsregio IJsselland naar aanleiding hiervan meer bij vraagstukken waar externe veiligheid of omgevingsrisico's mogelijk zijn.

Afvaltransportcontroles

In samenwerking met politie, Belastingdienst en de Inspectie Leefomgeving en Transport controleerde Omgevingsdienst IJsselland in 2025 twee keer een dag vrachtwagens tijdens een afvaltransportcontrole. Doel hiervan is meer zicht en grip krijgen op de kwaliteit van de begeleidingsbrieven en relevante formulieren bij afvaltransporten en het naleefgedrag van spelers in de afvalstoffenketen verbeteren. Bij diverse controles ontbraken de benodigde begeleidingsbrieven of waren deze onjuist ingevuld. Het belangrijkste resultaat van deze controles is het hebben van een preventief karakter richting de transporteurs.

Asbest

Vanuit meldingen van inwoners en gemeenten en via waarnemingen van toezichthouders blijkt de (onjuiste) sanering van asbest een toenemend milieurisico in de regio. Ook op het gebied van strafrechtelijke handhaving is asbest een actueel onderwerp. Het aantal ontdekte illegale saneringen is laag ten opzichte van de grote

hoeveelheid gestorte asbest per jaar. Eind 2025 werd daarom een aanvullend ketenproject op het gebied van asbest uitgevoerd, dat doorloopt in het eerste kwartaal van 2026. Naar aanleiding van een uitgebreide analyse is een aantal locaties in beeld gekomen waar (mogelijk) asbest is verwijderd zonder dat hiervoor eerst een sloopmelding is ingediend of asbestinventarisatierapport overgelegd. De resultaten van dit project zijn in het eerste kwartaal van 2026 bekend.

Projecten Oost-Nederland

In het samenwerkingsverband Ketentoezicht in Gelderland en Overijssel worden verschillende ketenprojecten uitgevoerd die vaak meerdere jaren omvatten. Ook in 2025 werkte Omgevingsdienst IJsselland hieraan. Deze samenwerking richt zich op het signaleren van risico's, het verbeteren van toezicht en het versterken van de informatiepositie binnen meerdere afval- en milieuketens:

- E-Waste: e-waste is elektronisch afval, bijvoorbeeld afgedankte elektrische apparaten. In 2025 is verder ingezoomd op de meest risicovolle bedrijven binnen de e-wasteketen. Dit leidde tot een deelaanpak gericht op kringloopwinkels.
- Syndru (synthetische drugs): in 2025 werden toezichthouders getraind op indicatoren voor synthetische drugs. Nauwe onderlinge afstemming tussen omgevingsdiensten blijft een aandachtspunt.
- Matrasafval: de keten rondom matrasafval is verkend vanwege signalen dat schone matrassen soms vervuild of als goedkoop brandbaar afval worden afgevoerd. De verkenning rapportage is gereed.
- Mogelijk verontreinigde grondstromen – polyvlokken in paardenbakken: in 2025 is een verkenning uitgevoerd naar mogelijke risico's van polyvlokken in paardenbakken. Locaties en leveranciers zijn in kaart gebracht.

3.6 Strafrecht en boa's

Inzet op strafrechtelijke handhaving had als doel het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren. Dit gebeurde vanuit het beleidskader voor uniforme handhaving uit de landelijke handhavingsstrategie omgevingswet (LHSO). Een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) werd ingezet tijdens preventieve controles, op aanwijzing van de boa-coördinator (bijvoorbeeld bij een opsporingsonderzoek) en vanuit ketentoezicht. Deze zaken waren niet te plannen en afhankelijk van constatering tijdens controles. Grote steden hadden relatief meer strafzaken door hogere bedrijvigheid.

Strafbare feiten	Aantal
Waarschuwingen	24
Proces-verbalen	53
Totaal	77

Tabel 12. Aantal waarschuwingen en proces-verbalen bij strafbare feiten regio IJsselland 2025

De inzet in 2025 op strafrechtelijke handhaving vroeg meer tijd dan in het uitvoeringsprogramma was gepland. In totaal is hier ruim 2400 uur aan besteed. Vanwege de complexiteit en omvang van de strafrechtelijke onderzoeken, is er meer ureninzet op geweest dan op voorhand ingeschat.

In 2025 zijn 83 strafbare feiten geconstateerd, vooral asbest-gerelateerd, met 53 processen-verbaal tot gevolg en 3 grote onderzoeken samen met politie. Twee van de drie grote onderzoeken samen met de politie hadden betrekking op asbest. Bij asbest is het strafbare feit altijd onomkeerbaar, waardoor hier direct een strafrechtelijk spoor wordt ingezet. De overige strafbare feiten zijn na strafrechtelijk onderzoek met een waarschuwing afgehandeld. Nieuw in 2025 was het opmaken van processen-verbaal voor geluidsovertredingen.

Asbest en feitcodes

Vóór 2025 kon via een bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBM) een boete worden uitgeschreven aan overtreders bij bepaalde asbestovertredingen die eenvoudig te onderbouwen waren. Hiervoor was het daarmee

niet noodzakelijk een proces-verbaal op te maken. Vanwege het landelijk schrappen van deze 'feitcodes', moest bij dergelijke overtredingen in 2025 alsnog een uitgebreid proces-verbaal worden opgemaakt. Hiervoor was meer tijd nodig dan in voorgaande jaren.

In 2025 werd zichtbaar dat consequent optreden op de lange termijn resultaat oplevert. Waar overtredingen herstelbaar waren, is eerst een hersteltermijn geboden. Bij herhaling of het niet nakomen van afspraken is doorgepakt met proces-verbaal. Deze aanpak heeft geleid tot zichtbare gedragsverandering bij bedrijven in de asbestbranche. Deze lijn zet Omgevingsdienst IJsselland door in 2026: herstel waar mogelijk, doorpakken waar nodig.

3.7 Handhavingszaken en -verzoeken

Bij een handhavingsverzoek doet een inwoner een verzoek om ergens op te handhaven. Na dit verzoek voerde Omgevingsdienst IJsselland toezicht uit en nam een besluit: wel of niet handhaven. In 2025 werden 37 handhavingsverzoeken behandeld.

De meeste overtredingen werden beëindigd in goed overleg met de toezichthouder. Waar dat niet lukte, werden bestuursrechtelijke maatregelen ingezet zoals een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang. In 2025 is in de regio vier keer een last onder bestuursdwang opgelegd en 81 keer een last onder dwangsom. Binnen die procedures werden het afgelopen jaar 78 handhavingscontroles uitgevoerd.

De inzet op deze werkzaamheden die betrekking hebben op handhaving was hoger dan waar in het uitvoeringsprogramma rekening mee is gehouden. Er is meer vraag of aanleiding geweest om handhaving toe te passen. De grootste afwijking was zichtbaar bij juridische handhaving (handhavingsbesluiten), daar is meer dan twee keer zoveel inzet op geweest. Er zijn dan ook ruim 100 bestuursrechtelijke handhavingszaken uitgevoerd. Omdat de vooraankondiging in een zaak soms al voldoende is om tot beëindiging van de overtreding te komen, is dit getal hoger dan het uiteindelijk aantal genomen besluiten. Omgevingsdienst IJsselland hanteerde de in het regionale VTH-beleid vastgelegde, landelijke handhavingsstrategie.

Type besluit	Aantal
Last onder dwangsom	81
Last onder bestuursdwang	4
Voorgenomen last onder dwangsom	82
Voorgenomen last onder bestuursdwang	0
Totaal	167

Tabel 13. Aantal en type handhavingsbesluiten regio IJsselland 2025

4. Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving

4.1 Algemene doelen voor een duurzame leefomgeving

In het regionale VTH-beleid heeft de regio zich ten doel gesteld activiteiten bij bedrijven minder energie te laten verbruiken en minder CO2 uit te laten stoten. In het uitvoeringsprogramma 2025 werden diverse werkzaamheden beschreven om hieraan bij te dragen. De belangrijkste werkzaamheden betroffen het uitvoeren van energiecontroles en het beoordelen van onderzoeken in het kader van de onderzoeksplicht energiebesparing. Verder werd in een aantal vergunningprocedures energieadvies gegeven.

Aan de reguliere werkzaamheden is ongeveer 20% meer tijd besteed dan gepland. Er ging vooral extra tijd naar het uitvoeren van controles en hercontroles. De aantallen geplande producten binnen dit programma zijn grotendeels gerealiseerd. Er vonden meer hercontroles plaats vanwege handhavingstermijnen die afliepen. In totaal werden er in de regio 245 controles en 99 hercontroles uitgevoerd. Het aantal adviezen bij vergunningen was iets minder dan verwacht. Dit is afhankelijk van het aantal binnenkomende aanvragen.

Product	Gerealiseerd	Gepland
Energiecontroles	2.276	1.989
Hercontroles	785	701
Informatieplicht (administratie)	120	164
Advies vergunningen	78	115
Besparingsonderzoeken	402	360
Toezicht Werkgebonden personenmobiliteit (WGP)	179	0

Tabel 14. Uitgevoerde werkzaamheden programma Duurzaam in 2025 regio IJsselland

Product	Gerealiseerd	Gepland
Energiecontroles	245	178
Hercontroles	99	138
Besparingsonderzoeken	25	23
Advies vergunningen	20	19

Tabel 15. Ureninzet programma Duurzaam in 2025 regio IJsselland

Specifieke uitkering toezicht en handhaving energie

De Omgevingsdienst ontving van het ministerie van Economische Zaken en klimaat een specifieke uitkering voor extra toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. De uitkering werd hoofdzakelijk ingezet voor energiecontroles, hercontroles en het verbeteren van het inzicht in de energiegegevens van bedrijven. De energiecontroles en hercontroles onder het reguliere programma en onder inzet van de uitkering zijn inhoudelijk gelijk. Van de ruim 3600 beschikbare uren is in 2025 ruim 2800 uur ingezet, onder meer vanwege de voorwaarde voor deze financiering dat het werk door eigen medewerkers van de Omgevingsdienst moet worden uitgevoerd. Het restant van de uren wordt in 2026 gerealiseerd.

Activiteit	Aantal*
Energiecontrole	132
Hercontrole	99

*Aantal uitgevoerde controles gestart in 2025

Tabel 16. Uitgevoerde energiecontroles regio IJsselland op basis van SpUk Energie 2025

4.2 Toezicht Werkgebonden personenmobiliteit

In 2025 werd ook beperkt ingezet op het toezicht op de Werkgebonden personenmobiliteit. Het gaat hierbij om toezicht op de verplichte jaarlijkse rapportage van CO₂-uitstoot door werkgebonden mobiliteit bij werkgevers met meer dan 100 medewerkers. Hieraan was geen planning van inzet in het uitvoeringsprogramma opgenomen. De inzet hierop bleef voor de gehele regio onder de 200 uur.

Eind 2025 heeft de staatsecretaris het voornemen gemeld dat de drempel wordt verhoogd naar 250 medewerkers, waarschijnlijk treedt dit vanaf 2027 in werking.

5. Programma Advisering

Omgevingsdienst IJsselland gaf in 2025 op diverse milieuaspecten advies, naar aanleiding van vragen van deelnemers. In totaal is op advisering meer inzet geweest in 2025 dan in het uitvoeringsprogramma was gepland. Binnen dit programma waren in 2025 regelmatig verschuivingen zichtbaar ten opzichte van de planning. Het aantal producten is lager dan in het uitvoeringsprogramma opgenomen. Dit komt vooral door meer complexe adviesvragen.

In het programma Advisering werd bij uitstek regionaal gewerkt. Onderwerpen waarin kennis en expertise werd ontwikkeld, kwamen vaak alle deelnemers ten goede. Met vakontwikkeling in advisering en duiding van wetgeving werkte de omgevingsdienst voor alle deelnemers.

In 2025 werd ongeveer 1800 uur aan informatieverzoeken besteed. Hieraan was een beperkt aantal producten gekoppeld. Dat werd veroorzaakt doordat hier vaak sprake is van verzamelzaken: bijvoorbeeld alle informatieverzoeken over wegverkeerslawaai voor één gemeente zijn gebundeld in één informatieverzoek.

Vakgebied	Type advies	Gerealiseerd	Planning
Advisering geluid	Zonebeheer		74
	Trillingen	4	0
	Geluidsadvies	455	400
	Geluidmeting	85	46
Advisering Externe Veiligheid	Externe Veiligheid	91	101
Milieuzonering	Milieuzonering	245	270
Zienswijzen, WOO-verzoek en juridische procedures	Zienswijze behandelen	6	0
	Woo-verzoek	16	10
	Advies bij Juridische Procedures	50	175
Advisering luchtkwaliteit, geur en licht	Lucht/ Geur	124	
	Licht	4	
Bodem	Toezicht	662	405
	Informatieverzoek	15	1650
	Bodemadvies	739	1620
	Beoordelen melding	1531	445
Advisering algemeen	Informatieverzoeken	119	0
Advisering omgevingsplannen	Advisering omgevingsplannen	7	0

Tabel 17. Aantal en type advisering regio IJsselland 2025

Vakgebied	Type advies	Gerealiseerd	Planning
Advisering geluid	Geluidsadvies	6.319	5.710
	Geluidmeting	2.244	1.215
	Zonebeheer	957	980
	Digitaal ontsluiten geluidgegevens	22	200
	Trillingen	22	0
Advisering Externe Veiligheid	Externe Veiligheid	553	855
Milieuzonering	Milieuzonering	4.157	3.626
Zienswijzen, WOO-verzoek en juridische procedures	Advies bij Juridische Procedures	1.764	1.724
	Woo-verzoek	513	130
	Zienswijze behandelen	180	64
Advisering luchtkwaliteit, geur en licht	Licht	23	15
	Lucht/Geur	1.289	1.224
Bodem	Beoordelen melding	2.822	3.706
	Bodemadvies	8.093	6.272
	Informatieverzoek	1.762	4.071
	Toezicht	2.776	1.828
Advisering algemeen	Informatieverzoeken	1.795	1.134
Advisering omgevingsplannen	Advisering omgevingsplannen	118	600

Tabel 18. Type adviezen en inzet in uren regio IJsselland in 2025

5.1 Advisering geluid

Aan de advisering over geluid is meer tijd besteed dan gepland in het uitvoeringsprogramma. Ook waren hier meer producten aan gekoppeld dan was geschat. Er werden in 2025 vooral meer geluidsmetingen bij evenementen uitgevoerd.

Type geluidsadvies	Gerealiseerd	Planning
Geluidsadvies	455	400
Geluidmeting	85	46
Trillingen	4	0

Tabel 19. Aantal en type geluidsadviezen regio IJsselland 2025

Type geluidsadvies	Gerealiseerd	Planning
Geluidsadvies	6.319	5.710
Geluidmeting	2.244	1.215
Zonebeheer	957	980
Digitaal ontsluiten geluidgegevens	22	200
Trillingen	22	0

Tabel 20. Types geluidsadviezen en inzet in uren regio IJsselland in 2025

5.2 Advisering externe veiligheid

Aan de advisering over externe veiligheid is ruim minder tijd besteed dan ingeschat. Hiermee werden verhoudingsgewijs relatief veel producten afgerond.

5.3 Milieuzonering

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is meer tijdsinzet geweest voor advisering, met verhoudingsgewijs iets minder producten dan gepland als resultaat.

5.4 Zienswijzen, Woo-verzoeken en juridische procedures

In 2025 werd er iets meer gevraagd van de inzet op zienswijzen, Woo-verzoeken en juridische procedures dan waar rekening mee was gehouden in het uitvoeringsprogramma. Enerzijds is de gerealiseerde ureninzet op advies bij juridische procedures en daaraan gekoppelde aantallen verwachte adviezen lager dan ingeschat, maar er was tegelijkertijd ruim meer tijd nodig voor de behandeling van Woo-verzoeken en zienswijzen. Met 19 stuks waren er ook ruim meer Woo-verzoeken (19) in behandeling dan verwacht (10). Deze 19 verzoeken werden ingediend door 13 verzoekers. Over sommige locaties werd meer dan één Woo-verzoek ingediend.

Type juridisch advies	Gerealiseerd	Planning
Zienswijze behandelen	6	0
Woo-verzoek	16	10
Advies bij juridische Procedures	50	175

Tabel 21. Aantal en type juridische adviezen regio IJsselland 2025

Type juridisch advies	Gerealiseerd	Planning
Advies bij juridische Procedures	1.764	1.724
Woo-verzoek	513	130
Zienswijze behandelen	180	64

Tabel 22. Type juridische adviezen en inzet in uren regio IJsselland in 2025

5.5 Advies luchtkwaliteit, geur en licht

Op advies op luchtkwaliteit geur en licht is iets meer inzet geweest dan gepland. Adviezen over lucht betroffen voornamelijk de adviezen bij vergunningverlening en controle van oplosmiddelenboekhoudingen.

5.6 Bodem

Bij een aantal gemeenten hebben grote en complexe trajecten gespeeld in 2025 op bodemgebied. De inzet voor advisering op bodem was ongeveer gelijk aan wat hierin was gepland in het uitvoeringsprogramma 2025. Binnen de diverse onderdelen van bodemadvies waren wel verschillen te zien in ureninzet. In aantallen producten sloot dit niet overal aan bij de planning. Op bodemadvies en toezicht zijn meer uren besteed dan geschat, op het beoordelen van meldingen en informatieverzoeken juist minder. Zo zijn er meer meldingen beoordeeld, ruim drie keer zoveel, en minder adviezen gegeven dan verwacht. De verwachting is dat bij de introductie van de Omgevingswet de inschatting van benodigde tijd hoger lag dan de tijd die hiervoor in 2025 daadwerkelijk nodig was. Ook meldingen voor bodemenergiesystemen vielen hieronder en deze vroegen minder tijd. Voor nieuwbouwprojecten werden regelmatig grotere aanvragen in één melding ingediend. Ook bij vergunningverlening werden meer adviezen gegeven voor systemen in een interferentiegebied. Deze worden niet weergegeven in de aantallen producten. Ten slotte is extra tijd geïnvesteerd in het bijwerken van het bodeminformatiesysteem, waarin bodemonderzoeken worden geregistreerd.

Type bodemadvies	Gerealiseerd	Planning
Beoordelen melding	1.531	445
Bodemadvies	739	1.620

Toezicht	662	405
Informatieverzoek	15	1.650

Tabel 23. Aantal en type bodemadviezen regio IJsselland 2025

Type bodemadvies	Gerealiseerd	Planning
Bodemadvies	8.093	6.272
Beoordelen melding	2.822	3.706
Toezicht	2.776	1.828
Informatieverzoek	1.762	4.071

Tabel 24. Type bodemadviezen en inzet in uren regio IJsselland in 2025

5.7 Advisering omgevingsplannen

In 2025 is samen met de deelnemers voorbereid hoe de advisering op planregels in de omgevingsplannen vorm moet krijgen. Hiervoor zijn niet alle geplande uren ingezet.

6. Facultatieve taken en projecten

6.1 Facultatieve taken

Bouwtaken

Omgevingsdienst IJsselland voerde de bouwtaken uit in opdracht van gemeente Ommen. In 2025 is fors meer tijd besteed aan regulering dan waar rekening mee was gehouden. Daarbij zijn ook meer vergunningaanvragen en meldingen behandeld. Het grootste deel hiervan waren omgevingsvergunningen. Vergunningen bleken complexer en tijdsintensiever dan voorzien; extra inhuur was hierbij nodig om tijdig deze aanvragen te behandelen. In 2025 valt op dat aanvragen correcter worden ingediend dan in 2024, vooral door professionele partijen. Dit lijkt een gevolg van de toenemende kennis en ervaring met het werken onder de Omgevingswet.

Opdrachtgever: Gemeente Ommen

Toezicht en handhaving energielabels

In 2025 werd ongeveer 1000 uur ingezet op de facultatieve taak voor toezicht en handhaving op de energielabelverplichting bij kantoorgebouwen. Ruim de helft van deze inzet is in opdracht van een van de grootste gemeenten. In de loop van 2025 bleek het aantal te controleren gebouwen minder dan verwacht. Gedurende het jaar werd duidelijk dat er onvoldoende werkzaamheden waren. In overleg met deze deelnemer zijn ook andere werkzaamheden uitgevoerd, onder meer energiecontroles.

Opdrachtgevers: alle gemeenten, met uitzondering van Gemeente Deventer en Gemeente Dalfsen

Faciliteren omgevingstafel

Omgevingsdienst IJsselland faciliteerde de regionale omgevingstafel (Omgevingstafel IJsselland). In 2025 zijn in totaal 17 ruimtelijke ontwikkelingen besproken.

Opdrachtgevers: alle deelnemers en waterschap Drents-Overijsselse Delta

Behandelen bezwaar en beroep

Voor een aantal gemeenten in de regio IJsselland behandelde Omgevingsdienst IJsselland bezwaar en beroepzaken milieu namens deze gemeenten. Daarbij werden 23 bezwaarzaken geschat en vier beroepzaken. In werkelijkheid is in 2025 in totaal negen keer een bezwaar behandeld namens deze gemeenten en vier keer een beroepszaak.

Opdrachtgevers: Gemeenten Hardenberg, Ommen, Zwartewaterland, Dalfsen, Kampen, Steenwijkerland en Staphorst

Beleidsadvies bodem

In 2025 is zoals verwacht geen inzet geweest op beleidsadvies bodem.

Opdrachtgevers: alle gemeenten (behalve Gemeente Zwolle) en twee waterschappen

6.2 Projecten

Zeer zorgwekkende stoffen (provincie Overijssel)

In opdracht van provincie Overijssel werkte de Omgevingsdienst in 2025 aan een betere VTHA-uitvoering op het thema zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Dit deed de organisatie langs drie pijlers: bewustwording, kennisdeling en samenwerking.

In 2025 werd vanuit het programma Zeer zorgwekkende stoffen geïnventariseerd of er in regio IJsselland locaties zijn waar PFAS-houdend blusschuim wordt gebruikt. Dit bleek bij één locatie het geval te zijn; het bedrijf is direct begonnen met de afbouw.

Het zaakbeheersysteem waarmee in de regio wordt gewerkt, is geschikt gemaakt om ZZS-gegevens te kunnen registreren. Daarmee krijgen deelnemers en de Omgevingsdienst meer beeld bij waar deze stoffen zich bevinden

in de regio IJsselland. Ook implementeerde de Omgevingsdienst een tool die helpt - naast de aanwezige ZZS te identificeren - zicht te krijgen op onderdelen die betrekking hebben op de Kaderrichtlijn Water.

Circulaire economie (provincie Overijssel)

In 2025 werd een programmaplan circulaire economie ontwikkeld, samen met Omgevingsdienst Twente. Vanuit dit plan vonden gesprekken plaats gericht op het vormen van allianties en samenwerking, onder meer met een hogeschool. Daarnaast werden de voorbereidingen getroffen voor het in kaart brengen van de circulariteit van de bedrijven op twee bedrijventerreinen bij een deelnemer. Verdere uitvoering staat gepland voor 2026.

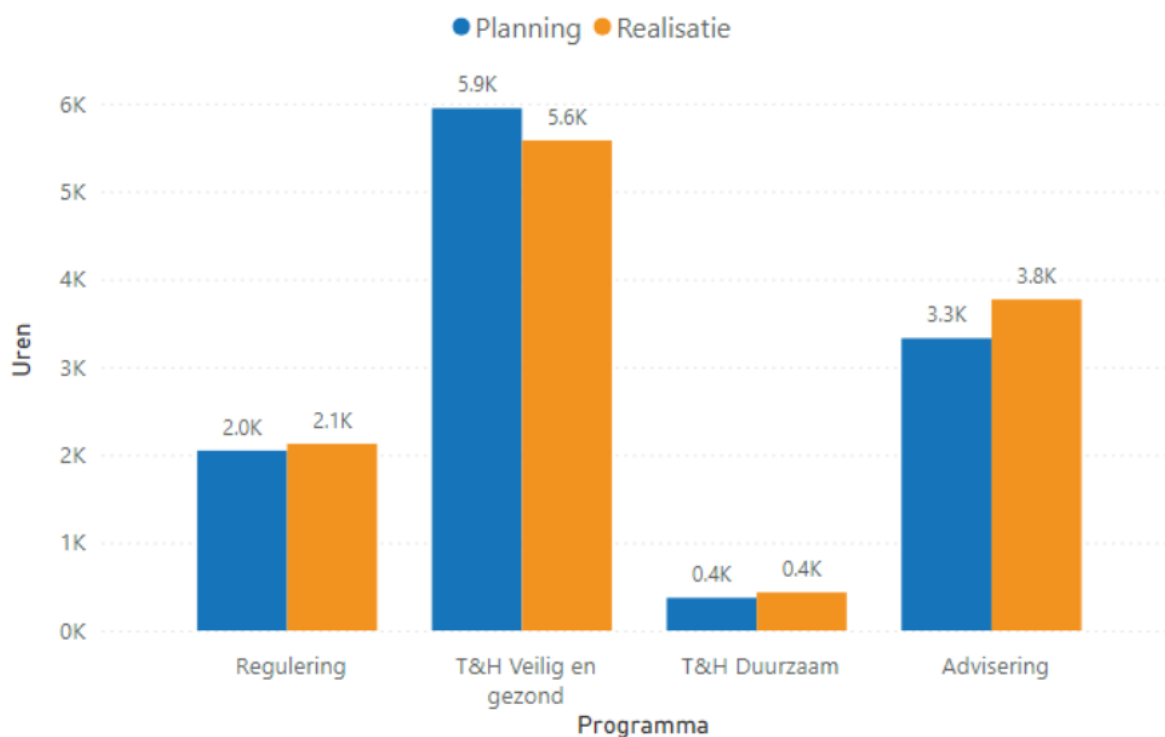
Energie en duurzaamheid (gemeente Deventer)

Alle werkzaamheden vanuit het programma 'Extra energietoezicht' voor de gemeente Deventer zijn uitgevoerd.

7. Gemeente Raalte

In aansluiting op de beschrijving van regionale inzet voor de regio IJsselland, is voor de Gemeente Raalte uiteengezet welke bijzonderheden voor deze gemeente gelden met het oog op 2025. De uitvoering in 2025 voor de gemeente Raalte laat zien dat de werkzaamheden op onderdelen meer tijdsinzet vroegen dan in de jaaropdracht was opgenomen, met name op het programma Advisering. Hierna wordt een toelichting gegeven.

1. Basistaken

Grafiek 1. Inzet per programma in uren Gemeente Raalte

Regulering

Voor Gemeente Raalte behandelde Omgevingsdienst IJsselland vijf vergunningaanvragen. Ook werden vier verzoeken tot intrekking van een omgevingsvergunning behandeld. De hoeveelheid behandelde informatieplichten en meldingen was in lijn met de planning in de jaaropdracht. Enkele complexe dossiers vroegen extra inzet.

Toezicht en handhaving voor een veilige en schone leefomgeving

In de gemeente Raalte heeft Omgevingsdienst IJsselland 214 controles uitgevoerd, waarvan 140 geplande periodieke controles. Dit aantal komt ongeveer overeen met de jaaropdracht. Aan deze taak is minder tijd besteed. Omgevingsdienst IJsselland heeft in 2025 meerdere nieuwe medewerkers ingewerkt, wat invloed had op het type controles.

De overige controles bestonden uit hercontroles (27), administratieve controles (23) en enkele extra inzetmomenten zoals dronevluchten en administratieve audits. Hiermee blijft de inzet binnen de afgesproken jaaropdracht, met een evenwichtige spreiding over de verschillende typen toezicht.

Type controle	Aantal
Periodieke controle	140
Hercontrole	37

Administratieve controle	23
Administratieve audit	3
Handhavingsbesluit nemen	3
Controle t.b.v. handhavingstraject milieu	2
Dronevlucht	2
Extra controle	2
Last onder dwangsom	1
Themacontrole	1
Totaal	214

Tabel 25. Aantal controles Gemeente Raalte 2025

Meldpunt en klachtenafhandeling

Het aantal ongewone voorvallen en klachten en meldingen en de daarvoor ingezette tijd was in de praktijk iets lager dan waar rekening mee was gehouden. Er zijn 24 klachten in 2025 behandeld, waarvan het meeste gericht op geur en geluid. Er waren daarnaast 10 ongewone voorvallen bij bedrijven.

Categorie	Aantal
Geluid	10
Geur	6
Overige	4
Asbest	2
Bodem	1
Lozingen	1
Totaal	24

Tabel 26. Aantal milieuklachten Gemeente Raalte 2025

Categorie	Aantal
Lozingen	3
Geluid	1
Overige	1
Lucht	1
Onbekend	4
Totaal	10

Tabel 27. Aantal ongewone voorvallen Gemeente Raalte 2025

De ureninzet is ongeveer gelijk aan wat in de jaaropdracht was opgenomen. Voor de ongewone voorvallen geldt dat hier ruim meer tijd aan is besteed dan in de jaaropdracht opgenomen. De totale inzet op het meldpunt en klachtenafhandeling bleef binnen de jaaropdracht.

Asbest

De inzet op de meldingen asbest lag hoger dan gepland en op toezicht iets lager. De Omgevingsdienst behandelde meer slooemeldingen dan waarop was gerekend. Binnen de gemeente Raalte werd in 2025 illegaliteit waargenomen, dat leidde ook tot inzet van de boa's en samenwerking met de politie. De totale inzet blijft binnen de jaaropdracht.

Ketentoezicht en ondermijning

Vanuit de regionale inzet op ketentoezicht en ondermijning zijn in de gemeente Raalte zes locaties bezocht met deelname van de gemeente, politie en Omgevingsdienst IJsselland. Eén locatie is bestuursrechtelijk aangeschreven in verband met het niet melden van opslaan van afvalstoffen. Hiervoor volgt nog een hercontrole. Daarnaast is bij een locatie een waarschuwing afgegeven, ook hier volgt nog een hercontrole.

Vanuit het ketenproject 'Grondstromen gemeentewerven' is één locatie gecontroleerd, waar geen overtredingen zijn geconstateerd.

Vanuit het ketenproject 'Asbest' zijn zes controles uitgevoerd, waarbij bij drie controles geen overtredingen zijn geconstateerd. De overige locaties moeten nog verder nader onderzocht.

In het kader van het project 'Propaantanks' werd één controle uitgevoerd.

Strafrecht en boe's

In de gemeente Raalte is - na onderzoek - twee keer een strafrechtelijke waarschuwing gegeven, beiden voor asbestovertredingen. In drie gevallen werd proces-verbaal opgemaakt. Dit betreft overtredingen van bedrijfsmatige afvalstoffen (1), asbest (1) en bodem/ illegale sanering bodemverontreiniging (1). Het strafrechtelijk onderzoek naar de illegale bodemsanering loopt in 2026 nog door. Hiervoor was minder ureninzet nodig dan waar in de jaaropdracht rekening werd gehouden.

Handhavingszaken en -verzoeken

Voor Gemeente Raalte werden vijf handhavingsverzoeken behandeld in 2025. Ook is er inzet geweest op het uitvoeren van handhaving en handhavingscontroles. De inzet hierop was iets hoger dan verwacht. Er werden twee handhavingscontroles uitgevoerd en zeven keer een last onder dwangsom opgelegd.

Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving

Algemene doelen voor een duurzame leefomgeving

De inzet op het programma 'Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving' was in de gemeente Raalte licht hoger dan gepland. De werkzaamheden vroegen iets meer tijd.

Specifieke uitkering toezicht en handhaving energie

Met de middelen vanuit de landelijke regeling 'Specifieke uitkering toezicht en handhaving energiebesparingsplicht' zijn in 2025 16 controles en 11 hercontroles uitgevoerd.

Advisering

Omgevingsadvies

Het aantal verzoeken voor geluidadvies liggen lager dan in de jaaropdracht opgenomen. Dit betreft veelal beoordelen rapporten van industrielawaai en wegverkeer. Daarnaast voerde Omgevingsdienst IJsselland 15 geluidmetingen uit, 10 meer dan gepland. Uitschieter hierbij is een zaak in Heino, waar ruim 120 uur inzet bij nodig was.

Op het gebied van milieuzonering ligt de inzet vele malen lager dan de verwachting.

Op advies voor luchtkwaliteit en geur was geen inzet opgenomen in de jaaropdracht. Toch zijn hier 12 zaken voor behandeld, via andere trajecten die bij Omgevingsdienst IJsselland lopen, zoals vergunningverlening of milieuzonering.

Zienswijzen, Woo-verzoeken en juridische procedures

De inzet op deze werkzaamheden is hoger dan waar in de jaaropdracht rekening mee is gehouden. Er is ruim 400 uur inzet geweest op dit onderdeel. Vijf keer werd geadviseerd bij juridische procedures en er zijn zeven Woo-verzoeken afgehandeld.

Bodem

De inzet op bodem was over de gehele linie iets hoger dan in de jaaropdracht is opgenomen. Het aantal behandelde meldingen is ruim drie keer zo veel als wat in de jaaropdracht was opgenomen. Ook de hieraan verbonden ureninzet was lager.

Het aantal gerealiseerde bodemadviezen ligt veel lager dan in de jaaropdracht was gepland. De complexiteit van adviesvragen was hoog. Dit verklaart mogelijk deels de toename in het aantal milieumeldingen en toezichtzaken. Onbekend is waarom het aantal adviesaanvragen achterblijft ten opzichte van de verwachting.

Tabel ureninzet

Zie bijlage 2 voor een overzicht van de totale ureninzet van de werkzaamheden. Hiermee wordt zichtbaar hoe de daadwerkelijke ureninzet zich verhoudt tot de planning in de jaaropdracht.

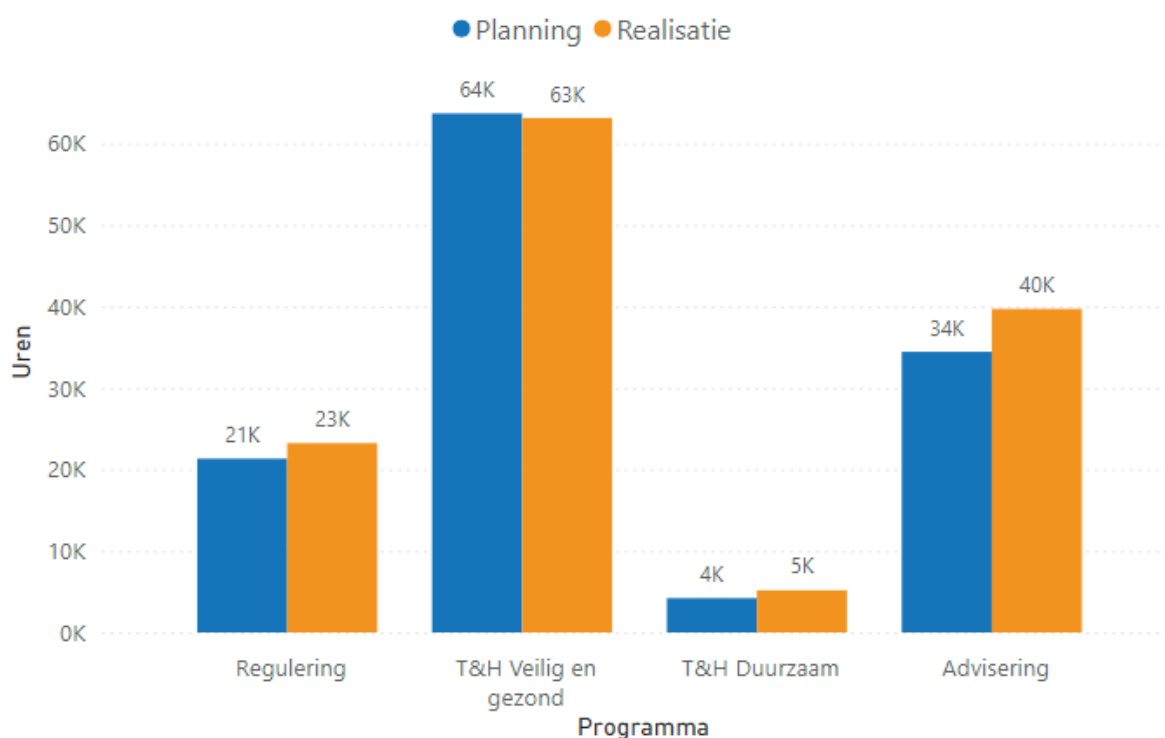
8. Kwaliteit en doorontwikkeling

8.1 Analyse en trends

De ureninzet per programma was hoger op de programma's 'Regulering', 'Toezicht & handhaving voor een duurzame leefomgeving' en 'Advisering'. De inzet op het programma 'Toezicht & handhaving voor een veilige en gezonde leefomgeving' was iets lager dan gepland.

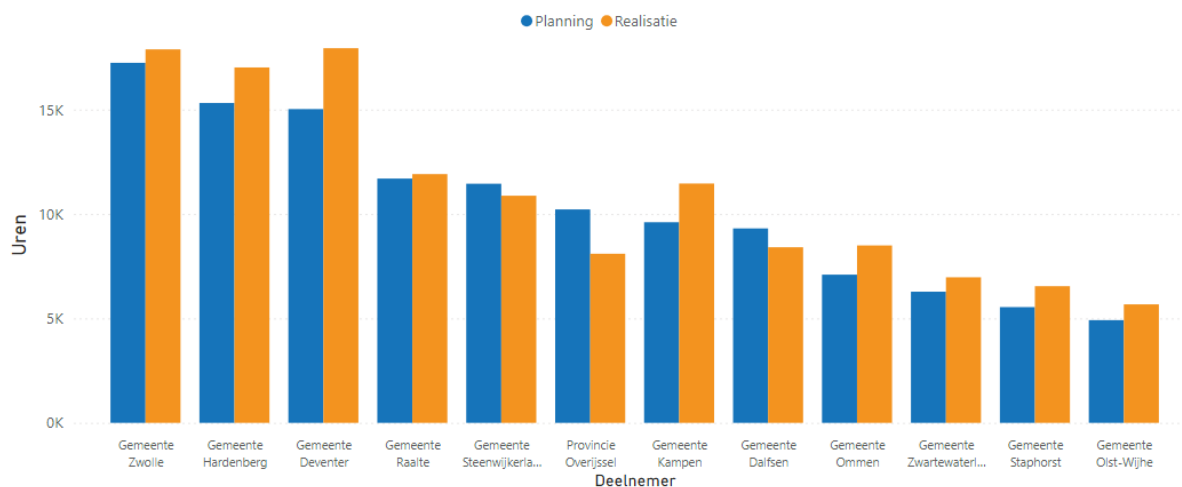
De grootste afwijking ten opzichte van de planning - ongeveer 15% plus - is zichtbaar in het programma 'Advisering'. Voor negen van de twaalf deelnemers geldt dat er ruim meer uren zijn besteed aan het programma 'Advisering' dan waar in de jaaropdracht rekening mee was gehouden. Vanwege de grote vraag duurde het soms langer dan wenselijk voor de Omgevingsdienst adviesvragen in behandeling kon nemen. Dit vraagt aandacht van Omgevingsdienst IJsselland en de gemeenten in de regio bij de totstandkoming van toekomstige jaaropdrachten die beter aansluiten bij de praktijk en afspraken over opdrachtgever- en opdrachtnemerschap. Daarmee kan de Omgevingsdienst anticiperen op deze verwachte vraag.

De ureninzet op het programma Toezicht & handhaving voor een veilige en gezonde leefomgeving was regionaal gezien iets lager dan gepland, maar liet binnen het programma verschillen zien. Bij zes van de twaalf deelnemers werden er meer uren voor het programma 'Toezicht & handhaving voor een veilige en gezonde leefomgeving' ingezet dan gepland.

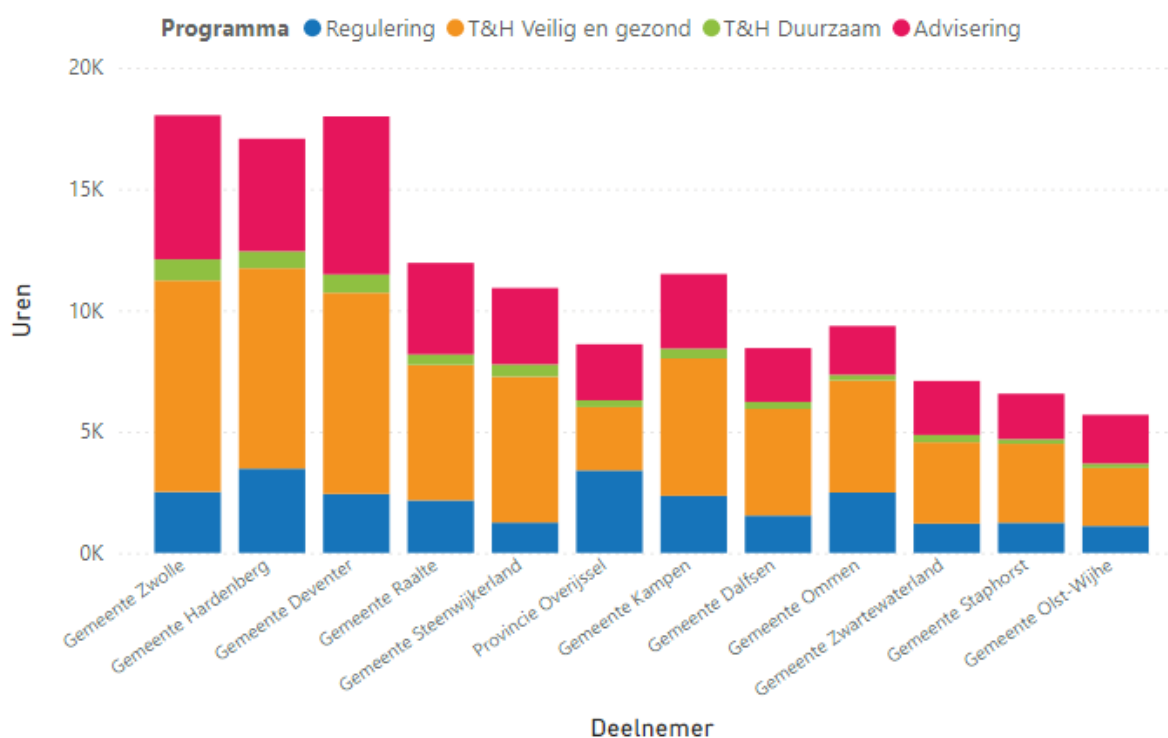

Grafiek 2. Inzet per programma in uren regio IJsselland in 2025 (excl. optionele inzet actualisatie vergunningen)

De inzet in uren per deelnemer en opzichte van de jaaropdracht die hieraan was verbonden, is opgenomen in grafiek 2. Bij een groot deel van de deelnemers is de inzet hoger dan in de jaaropdracht opgenomen.

Grafiek 3. Inzet per deelnemer in uren regio IJsselland in 2025

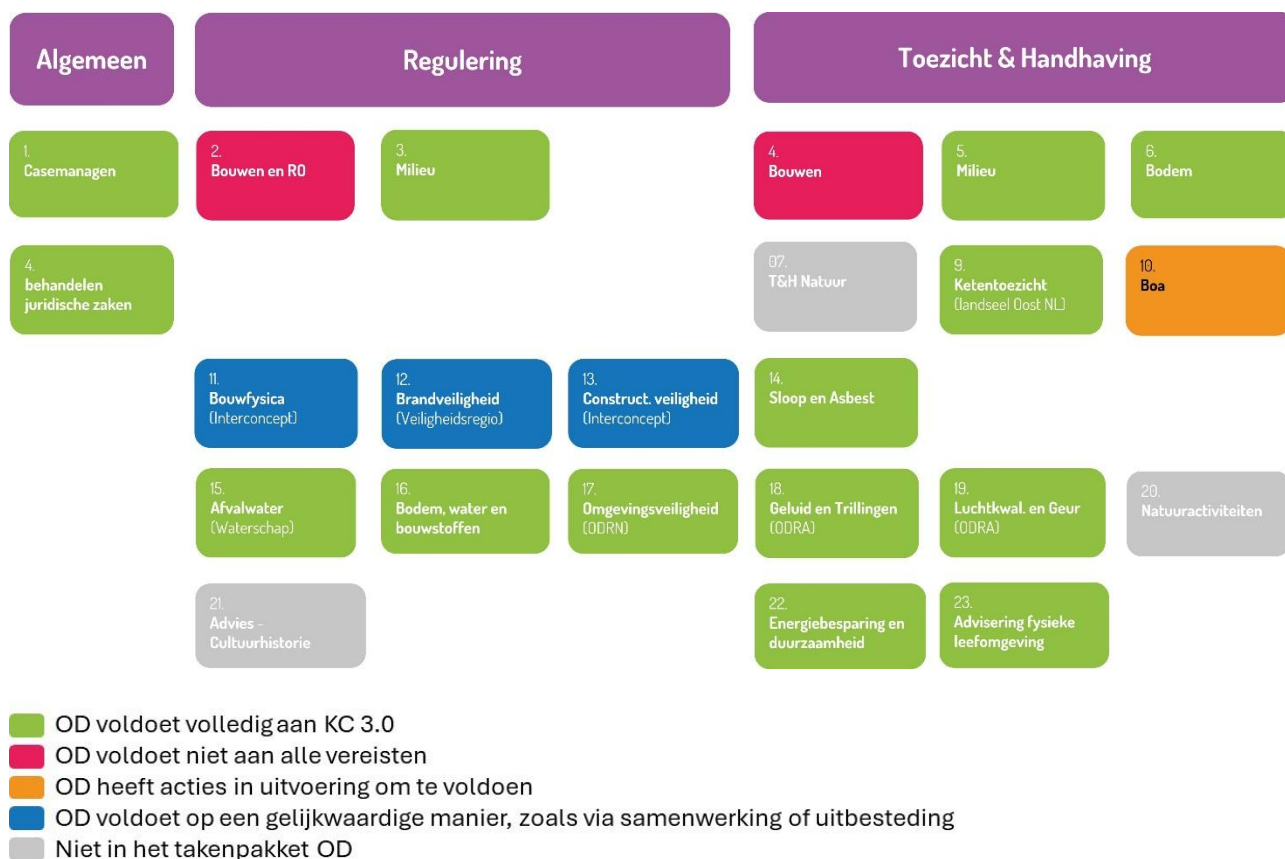
Grafiek 4. Inzet in uren per deelnemer per programma in de regio IJsselland

8.2 Kwaliteitscriteria 3.0

Kwaliteitscriteria 3.0 vormen de landelijke norm voor de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De criteria beschrijven welke deskundigheid, capaciteit en processen noodzakelijk zijn om VTHA-taken uniform, professioneel en zorgvuldig uit te voeren.

Omgevingsdienst IJsselland toetst periodiek in hoeverre de organisatie aan de kwaliteitscriteria voldoet. Deze toets is een momentopname: de organisatie ontwikkelt zich komende jaren naar een robuuste organisatie, waarmee ook de formatie verandert.

Voor 2025 gold dat de organisatie op de meeste deskundigheidsgebieden aan de vereisten voldeed. Op één deskundigheidsgebied voldeed de organisatie nog niet helemaal, maar is wel zicht op het voldoen op termijn. Een aantal deskundigheidsgebieden behoorde niet tot de uitvoering van werk van Omgevingsdienst IJsselland. Op twee gebieden (Regulering – Bouwen en RO en Toezicht & Handhaving - Bouwen) voldeed de organisatie niet aan de kwaliteitscriteria, beiden behorend bij de facultatieve taakuitvoering.

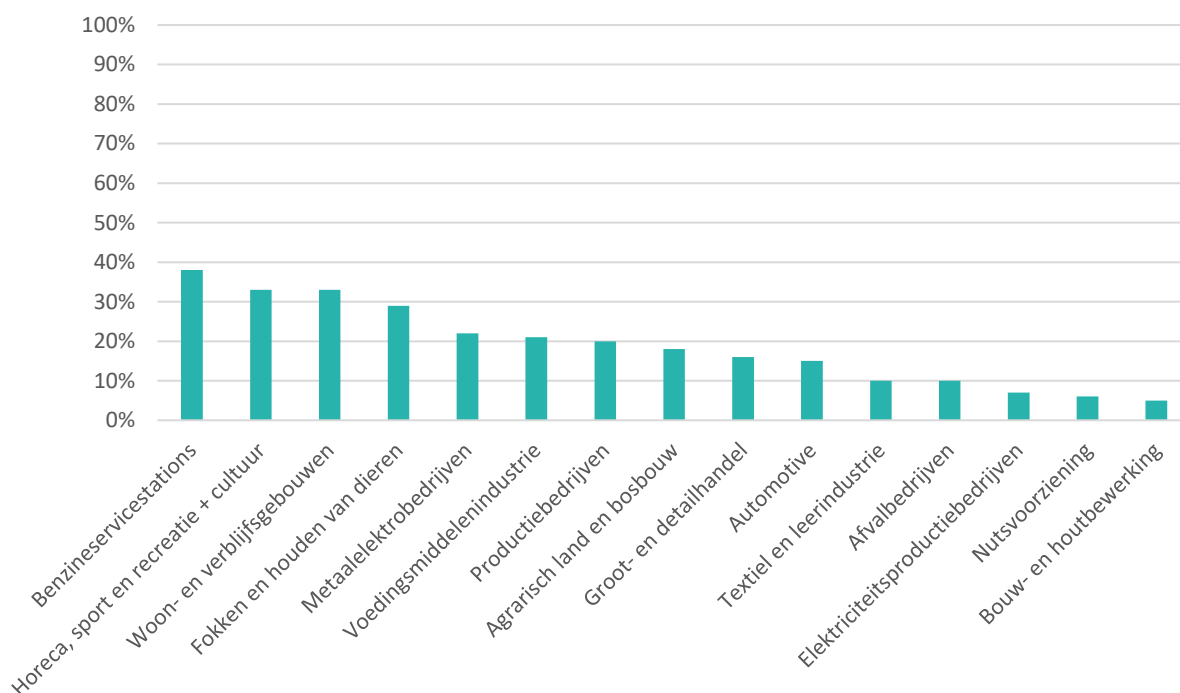
Afbeelding 1. Kwaliteitscriteria 3.0 B. Menskracht in relatie tot werkzaamheden Omgevingsdienst IJsselland

8.3 Rapportage en monitoring

In 2025 trof Omgevingsdienst IJsselland in overleg met deelnemers voorbereidingen voor de rapportage op zes resultaatindicatoren: actualiteit vergunningen, LHSO-score, naleefgedrag, handhaving, klachten en energiebesparing. Deze resultaatindicatoren blijven in ontwikkeling en worden ook in 2026 verder geëvalueerd. In 2026 worden mogelijke indicatoren vanuit het regionaal VTH-beleid verder uitgewerkt in monitoring en rapportage. Daarnaast ontwikkelt de Omgevingsdienst in overleg met deelnemers ook de monitoring en rapportage van uitgevoerde werkzaamheden in ureninzet en aantallen producten. Waar dat mogelijk was en bruikbare inzichten opleverde, is in dit document al inzicht over 2025 op deze indicatoren gegeven. De actualisatie van vergunningen, naleefgedrag (percentage hercontroles) en type klachten is opgenomen.

Naleefgedrag

In 2025 gebruikte Omgevingsdienst IJsselland beschikbare controlegegevens om de resultaatindicator 'naleefgedrag' verder te ontwikkelen. Deze gegevens geven inzicht in naleving, maar kennen beperkingen: controles worden risicogericht uitgevoerd en verschillen in diepgang, waardoor het beeld niet representatief is voor alle bedrijven. Intensiever of diepgaander toezicht kan bovendien leiden tot meer geconstateerde overtredingen, terwijl het toezicht zelf juist verbetert. De interpretatie van deze indicator vraagt daarom voorzichtigheid, omdat het gemeten naleefgedrag afhankelijk is van de diepgang en selectie van controles.

Grafiek 5. Percentage hercontroles per branche in IJsselland in 2025

N.B. De uitvoering van hercontroles werd in de loop van 2025 volledig herleidbaar. Daarnaast is voor sommige branches sprake van beperkte aantallen. Daarmee dient rekening te worden gehouden bij de interpretatie van deze gegevens.

Bijlage 1. Inzet en realisatie Omgevingsdienst IJsselland 2025

Inclusief extra opdracht actualisatie vergunningen van vier deelnemers

Programma	Paragraaf	Activiteit	Gerealiseerd	Gepland	Aantal producten gerealiseerd
Regulering voor veilige gezonde en duurzame leefomgeving	Behandelen 'informatieplicht', meldingen en vergunningsaanvragen	Advies verstrekken: vergunning- / meldingsplicht	783	460	70
		CIMLK monitoringstool	327	217	
		Informatieplicht, gegevens en bescheiden	2.837	353	537
		Kortdurend afstemmingsoverleg (partnerspecifiek)	306	365	
		Maatwerk	660	580	29
		Mer (beoordelings)plicht	131	300	2
		Milieumelding	4.788	8.479	672
		Omgevingsvergunning	8.792	5.678	83
		Oplevercontroles	108	656	6
		Vakinhoudelijke toets milieu	1.313	1.000	40
		Vooroverleg	718	1.353	24
	Actualiseren vergunningen	Actualisatie vergunning	30	0	
		Actualisatietoetsen	1.481	1.205	
Vakoverleg vergunningen	Vakgroep vergunningen	2.884	1.889		
Toezicht en handhaving voor een veilige en gezonde leefomgeving	Algemene doelen voor een veilige en schone leefomgeving	Extra controle	84	839	24
		Gegevensbeheer	1.214	1.214	
		Hercontrole	3.473	0	455
		Kortdurend afstemmingsoverleg (partnerspecifiek)	261	510	
		Periodieke controle	29.134	36.198	1.909
		Thema controle en onvoorzien	731	617	57
	Meldingen ongewoon voorval	Ongewone voorvallen	449	201	107
	Meldpunt en klachtenafhandeling	Klacht / Melding	3.701	3.306	772
		Meldpunt / Milieuwachtendienst	2.006	2.000	
	Asbest: meldingen en toezicht	Coördinatie Asbest	680	450	
		Melding asbest	3.372	2.941	2.224
		Toezicht Asbest	2.646	2.801	505
		Vakgroeppoverleg Asbest	505	348	
	Vuurwerk	Vuurwerkcontroles	628	185	66
	Ketentoezicht en ondermijning	Ketentoezicht en ondermijning	5.185	5.854	174
	Strafrecht en boa's	Coördinatie Strafrechtelijke handhaving	651	301	
		Strafrechtelijke handhaving	1.615	1.399	
	Handhavingsverzoeken, handhavingen en controles	Vakgroeppoverleg Strafrechtelijke handhaving	164	201	
		Handhaving uitvoeren	2.911	1.216	164
		Handhavingscontrole	901	649	78
	Vakoverleg inzake toezicht en handhaving	Handhavingsverzoek	551	1.207	37
		Vakgroepondersteuning regulier toezicht	435	401	
		Vakgroeppoverleg regulier toezicht	1.857	865	
Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving	Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving	Energiecontroles	2.276	1.989	245
		Hercontroles	785	701	99
		Informatieplicht (administratie)	120	164	
		Vakgroepcoördinator	281	345	
	Vakoverleg en coördinatie E&D	Vakgroepondersteuning & planning	588	209	
		Vakgroeppoverleg energie	460	331	
		Advies vergunningen	78	115	20
	Besparingsonderzoeken	Besparingsonderzoeken	402	360	25
	Toeizicht Werkgebonden personenmobiliteit	Toeizicht Werkgebonden personenmobiliteit (WGP)	179	0	
Advisering	Advisering algemeen	Informatieverzoeken	1.795	1.134	119
		Digitaal ontsluiten geluidgegevens	22	200	
	Advisering geluid	Geluidmeting	2.244	1.215	85
		Geluidsadvies	6.319	5.710	455
		Trillingen	22	0	4
		Zonebeheer	957	980	
	Advisering Externe Veiligheid	Externe Veiligheid	553	855	91
		Milieuzonering	4.157	3.626	245
	Zienswijzen, WOO-verzoek en juridische procedures	Advies bij Juridische Procedures	1.764	1.724	50
		Woo-verzoek	513	130	16
		Zienswijze behandelen	180	64	5
	Advisering luchtkwaliteit, geur en licht	Licht	23	15	4
		Lucht / Geur	1.289	1.224	124
		Beoordelen melding	2.822	3.706	1.531
	Bodem	Bodemadvies	8.093	6.272	739
		Informatieverzoek	1.762	4.071	15
		Toeizicht	2.776	1.828	662
	Advisering omgevingsplannen	Advisering omgevingsplannen	118	600	7
	Vakoverleg advisering	Kortdurend afstemmingsoverleg (partnerspecifiek)	313	223	
Vakgroeppoverleg advies		3.987	859		
Totaal			133.190	124.888	

Tabel 28. Totale ureninzet basistaken regio IJsselland 2025

Bijlage 2. Inzet Gemeente Raalte

Programma	Paragraaf	Activiteit	Gerealiseerd	Gepland			
		Advies verstrekken: vergunning- / meldingsplicht	8	44			
		GMLK monitoringstool	15	21			
		Informatieplicht, gegevens en bescheiden	234	34			
		Kortdurend afstemmingsoverleg (partnerspecifiek)	9	35			
		Maatwerk	17	56			
		Mer (beoordelings)plicht	37	29			
		Milieumelding	543	814			
		Omgevingsvergunning	863	545			
		Oplevercontroles	9	63			
		Vakinhoudelijke toets milieu	149	96			
		Vooroverleg	11	130			
		Actualisatie vergunning		0			
		Actualisatietoetsen		0			
		Regulering voor veilige gezonde en duurzame leefomgeving	Vakgroep vergunningen	Vakgroep vergunningen	273	181	
				Extra controle	7	79	
Gegevensbeheer	115			114			
Hercontrole	200			0			
Kortdurend afstemmingsoverleg (partnerspecifiek)	7			48			
Periodieke controle	2.757			3.285			
Thema controle en onvoorziën	6			59			
Meldingen ongewoon voorval	Ongewone voorvallen			32	19		
	Klacht / Melding			283	314		
Meldpunt en klachtenafhandeling	Meldpunt / Milieuwacht dienst			188	190		
	Coördinatie Asbest			64	47		
	Melding asbest			337	305		
	Toezicht Asbest			270	290		
Asbest: meldingen en toezicht	Vakgroepoverleg Asbest			48	36		
Vuurwerk	Vuurwerkcontroles			65	19		
Ketentoezicht en ondermijning	Ketentoezicht en ondermijning			513	556		
	Coördinatie Strafrechtelijke handhaving			62	29		
	Strafrechtelijke handhaving			48	133		
Strafrecht en boea's	Vakgroepoverleg Strafrechtelijke handhaving			16	19		
	Handhaving uitvoeren			143	114		
	Handhavingscontrole			62	61		
Handhavingsverzoeken, handhavingen en controles	Handhavingsverzoek			143	113		
Veilig en gezond	Vakoverleg inzake toezicht en handhaving			Vakgroepondersteuning regulier toezicht	41	38	
				Vakgroepoverleg regulier toezicht	176	81	
				Energiecontroles	188	176	
				Hercontroles	62	61	
				Informatieplicht (administratie)	11	14	
				Vakgroepcoördinator	27	30	
				Vakgroepondersteuning & planning	56	18	
				Vakgroepoverleg energie	44	29	
				Advies vergunningen	1	10	
				E&D bij vergunningverlening	Besparingsonderzoeken	28	34
				Toezicht Werkgebonden personenmobiliteit (WGP)	Toezicht Werkgebonden personenmobiliteit (WGP)	17	0
				Advisering algemeen	Informatieverzoeken	138	110
					Digitaal ontsluiten geluidgegevens	2	19
					Geluidmeting	379	118
					Geluidsadvies	386	556
					Trillingen		0
				Advisering geluid	Zonebeheer	64	95
				Advisering Externe Veiligheid	Externe Veiligheid	6	83
Milieuzonering	Milieuzonering			113	385		
				Advies bij Juridische Procedures	197	168	
				Woo-verzoek	238	13	
				Zienswijzen, WOO-verzoek en juridische procedures	Zienswijze behandelen		6
					Licht		2
				Advisering luchtkwaliteit, geur en licht	Lucht / Geur	103	119
			Beoordelen melding	190	361		
			Bodemadvies	1.021	611		
			Informatieverzoek	328	397		
		Bodem	Toezicht	194	178		
		Advisering omgevingsplannen	Advisering omgevingsplannen	8	0		
			Kortdurend afstemmingsoverleg (partnerspecifiek)	25	22		
		Advisering	Vakoverleg advisering	Vakgroepoverleg advies	377	84	
		Totaal			11.954	11.696	

Tabel 29. Totale ureninzet basistaken Gemeente Raalte

Facultatieve taak	Activiteit	Gerealiseerd	Gepland
Toezicht en handhaving op energielabels	Toezicht en handhaving op energielabels	74	73
Faciliteren omgevingstafel	Omgevingstafel	3	0
Naar meer waarde	Naar meer waarde	8	0
Totaal		85	73

Tabel 30. Totale ureninzet facultatieve taken Gemeente Raalte

Bijlage 3. Afkortingenlijst

Boa:	buitengewoon opsporingsambtenaar
BGE:	Basiskaart Geluidsemisatie
Bibob:	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BRIKS-taken:	bouw-, reclame-, inrit-, kap- en sloop-taken
CIMLK:	Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit
DVO:	dienstverleningsovereenkomst
ILT:	Inspectie Leefomgeving en Transport
IPPC:	Integrated Pollution Prevention and Control
KIT:	Keten Interventie Team
LGR:	Landelijk Grondwater Register
LHSO:	Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht
LOB:	last onder bestuursdwang
LOD:	last onder dwangsom
MBA:	milieubelastende activiteit
NLA:	Nederlandse Arbeidsinspectie
NVWA:	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
ODIJS:	Omgevingsdienst IJsselland
ODNL:	Omgevingsdienst NL
OM:	openbaar ministerie
REV:	Register Externe Veiligheid
RIEC:	Regionale Informatie- en Expertisecentrum
RPI:	risicoprioriteringsinstrument
SPUK:	specifieke uitkering
UVP:	uitvoeringsprogramma
VL0D:	voornemen tot last onder dwangsom
VTH:	vergunningverlening, toezicht en handhaving
VTHA:	vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering
Wbb:	Wet bodembescherming
ZZS:	zeer zorgwekkende stoffen

Bijlage 2 Kwaliteitsdoelen, indicatoren en streefwaarden

Algemeen doel	Beleidsdoelen	Indicatoren	Streefwaarde	Toelichting	Gehaalde waarde
Uitvoeringskwaliteit	In geval van instellen van bezwaar en/of beroep is het bezwaar/beroep ongegrond of niet ontvankelijk	% procedures van vergunningen, intrekkingen, handhavingsszaken/v onderzoek om handhaving, actualisering en maatwerkvoorschrift en waarbij bezwaar-/beroepsschriften ongegrond dan wel niet ontvankelijk zijn of worden ingetrokken	80%	Rapportage bezwarencie. Deze verslagen lopen vaak een jaar achter.	95% in 2021 90% in 2022 96% in 2025 (bezwaar) 63% in 2025 (beroep)
	Klachten/meldingen (in IJVI) worden geregistreerd en geanalyseerd (trendanalyse)	- Aantal meldingen - Uitgevoerde klachten/meldinganalyse	Jaarlijkse klachten/meldinganalyse	Dit gaat niet over klachten Awb.	In 2025 waren dit er 659. In 2024 hebben we er 456 gehad. Wederom een behoorlijke toename dus wat deels komt door een betere vindbaarheid op onze website en dat we stimuleren om een melding te doen.
	De landelijk vastgestelde handhavingstrategie omgevingsrecht (LHSO) wordt gehanteerd	Aantal keren dat er is afgeweken van de LHSO	Jaarlijkse analyse op de afwijkingen van de LHSO	Vooralsnog alleen afwijkingen generiek registreren, nog niet per matrixdeel. Registratie per matrixdeel opnemen in groeimodel richting 2024 en 2025	0%
	Er is een hoog naleefgedrag	In max. % van de 1 ^e controles is sprake van zware overtredingen van de wetgeving (als bedoeld in de LHSO A4, B3, B4, C2, C3, C4, D1, D2, D3, D4)	5%		In 2026 wordt onderzocht of naleefgedrag (LHSO) bij alle controles kan worden geregistreerd en gerapporteerd via het VTH-systeem.
		In max. % van de 1 ^e controles is sprake van overtreding van wetgeving (als bedoeld in de LHS A1, A2, A3, B1, B2, C1)	40%		

Algemeen doel	Beleidsdoelen	Indicatoren	Streef-waarde	Toelichting	Gehaalde waarde
	Opvolging van 1 ^e controle is hoog	% hercontrole waarbij een eerder geconstateerde overtreding weer wordt geconstateerd	<5%		Opvolging is hoog. Dit wordt gecontroleerd.
	Aantal uitgevoerde controles die niet in orde zijn	In max. % van de 1 ^e controles is sprake van overtredingen.	<20%	Dit halen wij uit ons Dashboard VTH en monitoren wij maandelijks	17,5% in 2023 15,3% in 2024 17,6% in 2025
		In max. % van de 1 ^e controles is sprake van overtredingen waarbij vervolgacties nodig zijn.	<15%		15,6% in 2023 13,4% in 2024 13,2% in 2025
	Energiezuinigheid/ energiebesparing wordt meegenomen in VTH-proces	% vergunningen/ meldingen waarbij aspect energiezuinigheid/ besparing wordt meegenomen	100%	Actiepunt vanuit duurzaamheid. Dit aspect maakt deel uit van de toetsing en toezicht aan het Bbl. Opgemerkt moet worden dat voor de bouwactiviteit melding (gevolgklassen 0 en 1 bouwwerken) dit niet meer door de gemeenten wordt uitgevoerd. Dit omvat 90% van het werk.	100%, onderdeel van onze verplichte Bouwbesluit 2012/ BBL toetsings-lijsten.
	Het bevorderen van naleving van algemeen en individueel geldende rechtsregels en voorschriften op gebied Omgevingsrecht en APV en Bijzondere wetten. Door controle en toepassen van (of dreigen met) administratieve, strafrechtelijke of privaatrechtelijke middelen.	Aanbieden mediation/ buurtbemiddeling bij handhavings-verzoeken, voortdurende klachten en bezwaren.	100%	Dit wordt altijd aangeboden.	100%
		Oplossing door mediation/ buurtbemiddeling in % van de ingezette trajecten	50%		52% in 2021 20% in 2022 56% in 2025
		Afgehandelde verzoeken om handhaving binnen 8 weken.	80%		60% (bij complexe zaken worden handhavings-verzoeken in overleg gebundeld in het proces)

Algemeen doel	Beleidsdoelen	Indicatoren	Streef-waarde	Toelichting	Gehaalde waarde
		Aantal malen bezwaar in % van het aantal besluiten op handhavings-verzoeken	20%		36% (7 bezwaarzaken in 2025)
		Waarvan ongegrond	80%		85% in 2025
		Aantal malen beroep in % van het aantal beslissingen op bezwaarschriften	10 %		19% in 2021 16% in 2022 28% in 2025
		Waarvan ongegrond	80%		50% in 2021 34% in 2022 0% in 2025
		Aantal malen oplegt van LOD (alles in fysieke domein)	10		5
		Na opleggen LOD, overtreding omgedaan gemaakt binnen de gestelde termijn.	80%		100% Er zijn geen overtredingen vastgesteld nadat een LOD is opgelegd.
		Aantal malen opleggen LOB	0-1		Er zijn 3 bouwstops opgelegd.
Algemeen doel	Beleidsdoelen	Indicatoren	Streef-waarde	Toelichting	Gehaalde waarde
Dienst-verlening (gedrag)	De organisatie is goed bereikbaar	24 uren bereikbaarheid ingesteld voor melding calamiteiten VTH-thuistaken	100%	Piketdienst via Beheer met mogelijkheid van doormelding aan toezichthouders	100% (geen klachten tot nu toe ontvangen)
	Verzender krijgt snel antwoord na schriftelijk verzoek via brief of mail	De tijd tussen de ontvangst van het verzoek en het verzenden van ontvangstbevestiging	1 werkdag (bij brief), Per omgaande (mail)	Bij toezending aan info@raalte.nl volgt er geautomatiseerd een ontvangstbevestiging	Per mail is direct mits gestuurd wordt naar info@raalte.nl en per post is vrijwel altijd binnen 2 werkdagen tenzij het gemeentehuis gesloten is.
	Informeel verzoek (informatie)	De tijd tussen de ontvangst van het verzoek en het verzenden van de reactie.	5 werkdagen	Reactie kan ook procesvoorstel zijn. Het gaat niet om informatie onder de WOO	<5 werkdagen. Dit gaat via de mail of telefonisch als wij om een reactie worden gevraagd.

Algemeen doel	Beleidsdoelen	Indicatoren	Streef-waarde	Toelichting	Gehaalde waarde
	Klanten zijn tevreden	Klanttevredenheid op van tevoren bepaalde onderwerpen	Meting eens per 2 jaar	Dit maakt deel uit van het organisatie brede onderzoek naar klanttevredenheid	Nog niet bekend.
Dienstverlening (proces)	Beschikkingen en meldingen worden tijdig en correct (juridische en collegiale toets) afgehandeld	% buiten de termijn verleende meldingen en beschikkingen reguliere (8 weken) procedure	0%		0% (geen van rechtswege besluiten gehad)
		% buiten de termijn verleende beschikkingen uitgebreide procedure (26 weken)	10%		In 2024 en 2025 hebben we geen nieuwe aanvragen uitgebreide procedures ontvangen.
		Max. % gevallen waarin de beslistermijn wordt verlengd.	40%		27% in 2023 21% in 2024 3,5% in 2025
	Belanghebbenden hebben inzicht in VV of HH-proces	% brieven over procedures waarin proces en voortgang zijn opgenomen	100%		Vanaf 2024 standaard onderdeel in ons werkproces.
	Klachten/meldingen worden behandeld	In % de klachten die in behandeling worden genomen. (Anonieme klachten worden alleen behandeld bij dreiging, gezondheid en/of veiligheid)	80%	Het in behandeling nemen van klachten is risico gestuurd.	95% in 2023 100% in 2024 100% in 2025 <i>Alle klachten/meldingen worden in behandeling genomen en de indiener krijgt bericht.</i>
		De tijd tussen het indienen van de klacht en In behandeling nemen.	5 werkdagen	Reactie kan ook procesvoorstel zijn.	<5 werkdagen. Dit gaat via de mail of telefonisch als wij om een reactie worden gevraagd.
Financiën	We heffen indien mogelijk kostendekkende leges	Volgens vastgestelde legesverordening	Maximaal 100%	Dit volgt uit het periodieke kostendekkendheidsonderzoek	Legesverordening 2026 is <80% kostendekkend.

Bijlage 3 Rapportage kwaliteitscriteria 3.0

Het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTHA) is een cruciale schakel in de bescherming van onze leefomgeving. Daarbij is het van groot belang dat er een geborgde kwaliteit van uitvoering en handhaving is. Om de kwaliteit van de uitvoering zo uniform mogelijk te regelen hebben het IPO en de VNG gezamenlijk een modelverordening opgesteld. De modelverordening is omgevingsrecht-breed opgesteld en niet alleen voor de basistaken van de omgevingsdienst. Door ongewijzigde vaststelling van de modelverordening besluiten provincies en gemeenten dat ze ook voor de thuishaken zoals natuur en bouw aan de kwaliteitscriteria voldoen. De kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering en handhaving door gemeenten en provincies in het omgevingsrecht te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen. Ook de advisering door omgevingsdiensten heeft een plek gekregen in de kwaliteitscriteria. De criteria gaan over de kwaliteit van de organisatie (procescriteria) en de medewerkers (kritieke massa en competenties). Het voldoen aan de criteria zorgt ervoor dat het bevoegd gezag in staat is om de gewenste kwaliteit en continuïteit te leveren. Op grond van artikel 5 van de modelverordening moet jaarlijks mededeling over de naleving van de kwaliteitscriteria aan de Gemeenteraad en/of Provinciale Staten worden gedaan. In Q1 van 2026 is dat dus voor het eerst het geval over de kwaliteitscriteria 3.0 en wordt dat met deze notitie gedaan.

Algemeen

De verordening kwaliteit uitvoering en handhaving omgevingsrecht is door <organisatie> op <datum> vastgesteld en heeft betrekking op de basistaken, <de overgedragen plustaken> <en ook de thuishaken>. <Als de modelverordening niet ongewijzigd is vastgesteld aangeven op welke manier de kwaliteit van de thuishaken is geborgd> <Alle thuishaken zijn aan de omgevingsdienst overgedragen>.

Kritieke massa

Het fundament van kwaliteit is het afleveren van een zo goed mogelijk product. Hiervoor is vooral vakmanschap nodig. De criteria voor kritieke massa adresseren dit vakmanschap in termen van voldoende opleiding, kennis, werkervaring en competenties en het onderhouden en borgen daarvan. Organisaties en medewerkers die aan deze criteria voldoen moeten in de kern in staat zijn om producten af te leveren met de gewenste kwaliteit. Met de kwaliteitscriteria voor kritieke massa kan een antwoord gegeven worden op de vraag of een organisatie en haar medewerkers in staat zijn om de taken en onderliggende operationele taken op een adequaat kwaliteitsniveau uit te voeren, gegeven de minimaal benodigde deskundigheid voor de uitvoering van deze taken en de continuïteit daarvan. In de onderstaande tabel wordt per deskundigheidsgebied aangegeven in welke mate wordt voldaan aan de Kwaliteitscriteria 3.0.

- De kolommen *opleiding*, *ervaring*, *kennis* en *competenties* geven aan of de medewerkers voldoen aan de opleidingseisen.
- De kolom *frequentie* geeft aan of er voldoende tijd wordt besteed aan het zelfstandig uitvoeren van de taak.
- De kolom *aantal* geeft aan of de organisatie voldoet aan het minimaal aantal medewerkers met omschreven deskundigheid en frequentie waarover een organisatie dient te beschikken.

	Er wordt voldaan aan de KC 3.0
	Gemotiveerde afwijking
	Samenwerking met andere organisatie /uitbesteed aan OD
	Geen taak provincie/gemeente

<i>Generieke deskundigheden</i>	<i>Opleiding</i>	<i>Ervaring</i>	<i>Kennis</i>	<i>Competenties</i>	<i>Frequentie</i>	<i>Aantal</i>
1. Casemanagen						
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening						
3. Vergunningverlening milieu MBO						OD
Vergunningverlening milieu HBO						OD
3.1. VV Procesindustrie						OD
3.2. VV Afval						OD
3.3. VV Agrarisch						OD
3.4 VV Seveso						OD
4. Toezicht en handhaving bouw/ RO						

5. Toezicht en handhaving milieu MBO						OD
5. Toezicht en handhaving milieu HBO						OD
5.1. T&H Procesindustrie						OD
5.2. T&H Afval						OD
5.3. T&H Agrarisch						OD
5.4. T&H Seveso						OD
6. Toezicht en handhaving bodem						OD
7. toezicht en handhaving natuur						Provincie

<i>Juridische deskundigheden</i>						
8. Behandelen juridische zaken						
9. Ketentoezicht						OD
10. Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving						Gemeente Deventer

<i>Specialistische deskundigheidsgebieden accent bouwen</i>						
11. Bouwfysica						
12. Brandveiligheid						VR
13. Constructieve veiligheid						
14. Sloop en asbest						OD

<i>Specialistische deskundigheidsgebieden accent milieu</i>						
15. Afvalwater (indirecte lozingen)						OD
16. Bodem, bouwstoffen, water						OD
17. Omgevingsveiligheid						VR
18. Geluid & trillingen (milieu, RO en bouw)						OD
19. Luchtkwaliteit & Geur						OD
20. Natuuractiviteiten						Provincie

<i>Specialistische deskundigheidsgebieden accent ruimtelijke ordening en duurzaamheid</i>						
21. Cultuurhistorie						Het Oversticht
22. Verduurzaming energie MBO						OD
Verduurzaming energie HBO						OD
23. Advisering fysieke leefomgeving						OD

	Er wordt voldaan aan de KC 3.0
	Gemotiveerde afwijking
	Samenwerking met andere organisatie /uitbesteed aan OD
	Geen taak provincie/gemeente

Conclusie kritieke massa

Het blijkt dat niet aan alle deskundigheidsgebieden wordt voldaan en op één of meerdere deskundigheidgebieden de organisatie niet zelfstandig voldoet aan de kwaliteitscriteria voor de kritieke massa.

In het komende jaar wordt:

- *Geïnvesteed in de opleidingen van medewerkers;*
- *Wordt samenwerking gezocht met omliggende gemeenten om via samenwerkingsovereenkomsten te zorgen dat aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan.*

Procescriteria

De procescriteria betreffen eisen aan het proces. De criteria geven de elementen aan die minimaal aanwezig moeten zijn:

- Evaluatie
- Beleid
- Strategie
- Uitvoeringsprogramma
- Organisatie
- Monitoring

Daarnaast moeten de criteria gebruikt worden bij het inrichten van de organisatie. De criteria bieden de kaders voor het kwaliteitssysteem van het bevoegd gezag. In de procescriteria wordt op een systematische wijze de samenhang tussen beleid en uitvoering beschreven. De samenhang tussen de beleids- en uitvoeringscyclus noemen we de beleidscyclus (BIG 8). Die bestaat uit een beleidsvormende (strategische) cyclus (4-jaarlijks) en een uitvoerende (operationele) cyclus (jaarlijks).

	Er wordt voldaan
	Er wordt niet voldaan
	Is niet van toepassing
	Gemotiveerde afwijking

Evaluatie

	Status voldoen	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
Jaarlijkse rapportage over mate waarin het uitvoeringsprogramma is uitgevoerd en heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen.			Jaarverslag VTH die we elk jaar maken en laten vaststellen door het college.
Aanpassing van het uitvoerings- en handhavingsbeleid op grond van de resultaten uit verantwoordingsrapportage.			Eind 2025 is de uitvoerings- en handhavingsstrategie vastgesteld door het college. Vanaf 2026 wordt er jaarlijks een evaluatie uitgevoerd of aanpassing nodig is.
Vergelijking prestaties met die van andere organisaties.			Jaarlijkse IBT/ gemeentedagen bijeenkomsten.

Beleid

	J/N/ n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
Organisatie heeft een afgestemd uitvoerings- en handhavingsstrategie waarin is aangegeven welke doelen worden gesteld voor de uitvoering en handhaving en welke taken gelet op die doelen zullen worden verricht.			Eind 2025 is de uitvoerings- en handhavingsstrategie vastgesteld door het college. Vanaf 2026 wordt er jaarlijks een evaluatie uitgevoerd of aanpassing nodig is.

De handhavingsstrategie is gebaseerd op een analyse van problemen die zich kunnen voordoen bij de naleving van het bepaalde bij of op basis van de wet.			
Benodigde en beschikbare financiële en personele middelen zijn inzichtelijk gemaakt en gewaarborgd in de begroting voor de doelen en prioriteiten.			Jaarlijkse begroting i.c.m. uitvoeringsprogramma VTH.

Strategie

	J/N/n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
Er is een uitvoerings- en handhavingsstrategie met prioriteiten, een methode om te bepalen of doelen worden bereikt en welke criteria (met beschreven werkwijze) worden gebruikt bij het beoordelen van en beslissen op aanvragen van vergunningen en meldingen			
In de handhavingsstrategie is de wijze opgenomen waarop toezicht wordt gehouden, wordt gerapporteerd over bevindingen en welke bestuurlijke sancties (inclusief termijnen) worden opgelegd.			
De organisatie handelt volgens een vastgestelde toezichtstrategie, de vastgestelde landelijke handhavingsstrategie omgevingsrecht en vastgestelde samenwerkings-, gedoog- en vergunningenstrategie (incl. actualisatieprogramma).			

Uitvoeringsprogramma

	J/N/n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
Organisatie heeft een uitvoeringsprogramma waarin wordt aangegeven welke van de taken het komende jaar zullen worden verricht.			
In het uitvoeringsprogramma wordt rekening gehouden met de gestelde doelen en de prioriteitenstelling zoals geformuleerd in de uitvoerings- en handhavingsstrategie.			

Het uitvoeringsprogramma wordt afgestemd met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving.			
Voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma zijn voldoende financiële en personele middelen beschikbaar.			

Organisatie

	J/N/n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
De uitvoeringsorganisatie is zodanig ingericht dat een goede uitvoering van de uitvoerings- en handavingsstrategie en het uitvoeringsprogramma is gewaarborgd.			
De personeelsformatie (functies, taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden) is vastgelegd met functiescheiding.			
Binnen de uitvoeringsorganisatie is bij toezicht en handhaving sprake van roulatie op dossierniveau.			
De bereikbaarheid en beschikbaarheid van de organisatie is ook buiten kantooruren gegarandeerd.			In de telefooncentrale is de call flow zodanig ingeregeld dat een calamiteiten situatie ingericht is voor tijden buiten openingstijden. De gemeente is 24 uur per dag bereikbaar. De piketdienst van beheer is bereikbaar op dat moment. VR en OD altijd bereikbaar ook buiten kantoor tijden.

Monitoring

	J/N/n.v.t	Argumentatie (uitleg en motivering van afwijkingen)	Toelichting
De organisatie beschikt over een volwaardig datasysteem om de resultaten te monitoren en het behalen van vastgestelde beleidsdoelen.			

	Er wordt voldaan
	Er wordt niet voldaan
	Is niet van toepassing
	Gemotiveerde afwijking

Conclusie Procrescriteria

Met het beleidsdeel voor het jaar 2025:

- *Wordt voldaan aan de procescriteria.*

Met het operationeel deel voor het jaar 2025:

- *Wordt voldaan aan alle inhoudelijke criteria.*